

Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT

Nr 9/467

Oktoober 2018

Tasuta

Tapa vallavalitsuse kohtumised vallakodanikega

toimuvad järgmistel kuupäevadel:

Esmaspäeval, 05.11.2018
Assamalla Raamatukogu, kell 17:30
Porkuni Kool, kell 19:00

Teisipäeval, 06.11.2018
Vajangu Kool, kell 18:00

Kolmapäeval 07.11.2018
Tamsalu Kultuurimaja, 18:00

Esmaspäeval 12.11.2018
Jäneda loss, kell 18:00

Teisipäeval, 13.11.2018
Lehtse Kultuurimaja, kell 18:00

Kolmapäeval, 14.11.2018
Tapa Linnaraamatukogu, kell 18:00

Ootame kõiki, et rääkida vallas tehtust, mis on plaanis ja kuulda, mida peate Teie oluliseks valla arengus.

Uus vedur sai endale väärika nime Adam, mis on austusavaldis Tapa jaamaülemale Adam Zmijevskile.

Foto Raul Mee

Hea Tapa valla elanik!

Riho Tell
Tapa vallavanem

Tapa vallavolikogu kinnitas 15. oktoobri koosolekul mind Tapa vallavanema ametisse. See on minu jaoks suur au ja veel suurem vastutus. Enne Tamsalu ja Tapa valla ühinemist olin Tamsalu valavanemaks, seetõttu oman arusaama, mis vallavanema amet endast kujutab. Kohaliku omavalitsuse tegemistega olen olnud seotud Eesti taasiseseisvumisest alates. Enam kui 20 aastaga on tekinud mul arusaam kohaliku omavalitsuse toimimisest ja põhimõtetest. Üks arusaamadest on see, et vallavanem ja valla töötajad on valla elanike jaoks, mitte vastupidi. Iseenesest lihtne põhimõte, kuid vahel kipub ununema. Teiseks põhimõtteks on sisuline koostöö kõik-võimalikel tasanditel ja kõik-võimalike

huvigruppidega. Kompromisside otsimine on valitsemise seisukohast tükikas ja aeganõudev, aga äärmeiselt vajalik. Elame ja tegutseme ju kõik ühes avalikus ruumis, Tapa vallas. See on meie ühine kodu ning igaühel meist on õigus selles osas midagi arvata.

Viimase aja sündmused on mõistagi kogukonnas ärevust tekitanud. Vaatamata toimunule peab elu edasi minema ja senine tegevus jätkuma. Võimuvahe ei saa põhjustada valla arengu seisukumist või kannapõördeid valitud suundadest kõrvalekaldumiseks. Valla arengusuunad on kokku lepitud valla strategilistes dokumentides: arengukavas, eelarvestrateegias ja koostatavas üldplaneeringus.

Soovin teile kõike head, hoolivust ja lugupidamist kaaskodanike ja ümbritseva suhtes, väärustage oma kodu ning andke kõik oma panus selleks, et elu Tapa vallas läheks veelgi paremaks!

Aitäh kaasamõtlejatele!

Alari Kirt

Üks ajajärk sai minu elus 17. septembril läbi. Kui mulle 2009. aasta 12. novembril Tapa vallavanema amet usaldati, ei arvanud ma, et istun sel toolil igavesti.

Nüüd, ligi 10 aastat hiljem, mõtlen eeskõige tänutundtega nendele inimestele, kellega on selle aja jooksul õnnestunud koostööd teha ja ideid ellu viia. Olen tänulik võimalustega ja ka vastutuse eest, mida elu ja teiega

ühine tegutsemine on andnud. Üksi suuri asju ei tee, ning see, et selle kümnne aastaga on õnnestunud Tapa valla elukeskkonna parendamiseks investeerida igal aastal keskmiselt 2,8 miljonit eurot, kokku 22,3 miljonit, näitab head meeskonnatööd. Aitäh kaasamõtlejatele ja põhjendatud kriitika tegijatele!

Kohaliku politikasse jään edasi volikogu liikmena, et head ideed vallajuhtideni viia ning mõelda kaasa, kuidas ühinenud Tapa vallas elu elamisväärsena hoida.

Kaunist sügise jätku ning uute kohtumiseni!

Sõnumed

3. oktoobril toimus Operail AS (endine ärinimi EVR Cargo AS) Tapa depoos pidulik sündmus: mootorvedur C30-M sai ristimisel nimeks Adam ning masin sõitis depoost välja.

Operail AS juhatuse esimees Raul Toomsalu rääkis, et sellega tehti algust veduriehitusega Tapal: „C30-M 1564 on ligikaudu 80

aastase pausi järel esimene vedur, mis on valminud Eestis. Tegemist on Operail AS ja Tšehhi ettevõtte CZ Loko ühisprojektiga.”

2017. aastal alustasid toonase nimega EVR Cargo ja CZ Loko 17 aasta eest Ameerikast ostetud General Electricku kuueteljeliste diiseldverdure C30-7A täielikku ümberehitust. USA vedurite kasutusaeg hakkab ümber saama ning nii otsustati need rekonstrueerida. Esialgsest vedurist taaskasutatakse ainult raami ning sisuliselt on tegemist täiesti uue veduri ehitamisega. Uued vedurid

hakkavad kasutama USA tundud ma-sinahitaja Caterpillar 1550-kilovatise võimsusega diiselmootoreid ja Sak-samaa elektrotehnikatoorja Siemens vahelduvvoolugeneraatoreid. Veduri enda nominaalkaal on 138 tonni ja tippkiirus 100 kilomeetrit tunnis.

Operail AS on Tapa valla üks suurimaaid tööandjaid. Kohaliku omavalitsuse jaoks on ülioluline, et alustades uut tootmist, säilitab ettevõte Tapal töökohad ja insener-tehniline tööstustoetmisse traditsionid ning paneb aluse uuele arengule.

Uus vallavanem on Riho Tell, uus volikogu esimees Maksim Butšenkov

Sõnumed

15. oktoobril toimunud volikogu istungil valiti Tapa vallavanem ja volikogu esimees.

Reformierakonna nimekirjas kandideerinud Riho Tell valiti vallavanemaks 14 ja keskerakondlane Maksim Butšenkov volikogu esimeheks 12 poolthäälega. Vallavanemat, kes sai valitud, toetasid häälde nii koalitsioonist kui ka opositsioonist. „Kõik me tahame ju head inimestele. Me tahame, et meie vald areneks ja inimesed tunneksid end siin hästi ja ei midagi muud. Tahame lihtsalt koostööd teha,” ütles Tapa eelmine vallavanem Alari Kirt.

Volikogu istungil valiti ka eelarve-

Riho Tell

Maksim Butšenkov

ja arengukomisjoni ning majandus- ja ettevõtluskomisjoni esimehed ja aseesimehed. Uueks eelarve- ja arengukomisjoni esimeheks on Maksim

Butšenkov ning aseesimeheks Alari Kirt. Majandus- ja ettevõtluskomisjoni uus juht on Sirje Major ning aseesimees Toomas Uudeberg.

Turvalisus on koostöös loodud väärthus

Jüri Siim
Eesti Naabrivalve
maakondlik arendusjuht

Naabrivalve-hooli, märka, reageeri. Naabrivalve eesmärgiks on tõsta elanikkonna turvalisust kodudes ja lähiümbruses elanike endi aktiivse tegutsemise tulemusel. Ühingu tegevusse kaasatakse naabrid, politsei, kohalik omavalitsus ning MTÜ Eesti Naabrivalve. Inimesed on hakanud üha rohkem tunnetama vajadust kaitsta oma varu ja turvalist elukeskkonda. Naabrivalve pakub selleks ideaalseid tingimusi ja on odavaim turvalisuse tõstmise viis. Hiljuti toimus Tapal arutelu turvalisuse parandamise teemal. Osavõtjate poolt toodi välja ühe võimalusena naabrivalve tegevus. Naabrivalve plakatid ja kleebised eristavad teie piirkonna ning teevad teie tegevuse nähtavaks ka teistele. Loodud piirkondade sektorivanematega vesteldes ilmneb, et juba naabrivalve plakatid ülesseadmene loob turvalisema elukeskkonna. Tapal ja Tapa vallas ei ole senini kahjuks moodustatud ühtegi naabrivalve piirkonda. Loodetavasti annab see kirjutis mõlemisainet. Esmane on siiski hoolivus oma naabrite suhtes. Kui Sina aidat naabrit, aidat tema Sind.

Mõtle juba täna, kuidas teil endal on võimalus üheskoos naabritega kodu ja koduümbrus turvalisemaks muuta. Henry Ford on öelnud: „kui kõik liiguavad edasi koos, siis kordaminek

tuleb iseenesest“. Koos minnes ootab kordaminek ka naabrivalvega liitujaid. Tuleb vaid astuda esimesed sammud.

Häärenupp

Eesti Naabrivalve on välja töötanud teenuse üksi elavate või suure osa päevast üksik kodus veetvate inimeste jaoks, kes võivad õnnetuse korral jäädä hättabi kutsumisega. Ehkki paljud üksik elavad eakad või puudega inimesed saavad igapäevase eluga hästi hakkama, on randmel kantav häärenupp õnnetuse korral asendamatu abivahend. Õnnetusest teadandmiseks piisab nupule vajutusest ja appi on valmis ruttama koolitatud vabatahtlik-tuttaga usaldusväärne inimene lähikonnast. Täpsem info selle kohta on kodulehel: häärenupp.naabrivalve.ee

Meeldetuletamiseks mõned lihtsad turvasooritused:

- Korralik uks ja lukk aitavad kodu turvalisemaks muuta
- Uksesilm aitab kindlaks teha, kes ukse taga
 - Ka kodus olles hoia välisuks lukus
 - Eramaja puhul aias töötades hoia majauks lukus, sest Sa ei näe ja ei kuule, mis teisipool maja toimub
 - Aiatööde lõpetades paiguta aia-tööriistad kuuri, keldrisse või garaazi
 - Kui jalgrattasöйт tehtud vii see tupa, kuuri või garaazi. Aeda järelvalvetat jättes võib sellest ilma jäädä. Kehtib ka teiste kergesti kaasavõetavate spordivahendite kohta, nagu rulluisud jne.

Lisainfot ja abi saab Naabrivalve kodulehelt www.naabrivalve.ee ja tel. 6 522 522.

Ettevõtlus ja tootearendus maapiirkondadesse

Tiiu Allikmäe
Loov Eesti

Juba 4. hooaega alustav Loov Eesti+Maa on kohaliku ettevõtluse edendamisele suunatud programm, mille eesmärk on pakkuda uusi ja innovatiivseid lahendusi, et aidata ettevõtetel oma tooteid arendada ja eksportikäivet kasvatada.

„Uued mõtted sünnivad ikka seal, kus erinevad kogemused kokku puutuvad. Seetõttu toome lisaks tavapärasele ettevõtluse ja juhtimiskompetentsile juurde ka loomeinimeste kogemusi ning teistsugust vaadet. Meie senine praktika näitab, et just nii sünnivad turgu muutvad ideed ning loomeinimeste abiga saab ka kohalikule elule hoo sisesta,“ ütles Loov Eesti tegevjuht Eva Leemet.

Programm on jagatud viieks etapis. Esimeses etapis peetakse innovatsioonilaborites kogutakse ideid, kuidas oma ettevõttele või tootele uut hingamist anda, teises on TeamLabi formaadis võimalik oma meeskondadesse lisajõudu leida ning kogenud mentorite käe all tekinud ideid edasi arendada. Kolmandas etapis saab liituda 8 kuud kestva veebisõhise tootearendusprogrammiga PESA, kus Eesti juhivad spetsialistid annavad juhiseid oma idee arendamiseks. Kui toode juba valmis ning plaan minna

välisurule, siis saab liituda eksordile suunatud programmiga PESA+, kus saab tuge sihtriigis elavatelt eksportdispetsialistidelt. Kogu programmi ulatuses on oluline koostöö ning vörgstamine nii kohalike kui ka sihtriikide ettevõtetega.

Enamuse programmist saab läbiada kohapeal, plaanis on ka mõned väljasöidud - oppereisid. Osa arendusprogrammist on veebisõhine. Võimalus on läbida kogu programm algusest lõpuni või vastavalt ettevõtte vajadustele liituda just endale sobiva etapiga.

Programmi vältel nõustavad ettevõtjaid teiste seas näiteks ärimudeli osas Indrek Maripuu (Loovusait), turunduse ja eksordi osas Anu-Mall Naarits (Marketingi Instituut), tootearenduse osas Sixten Heidmets (tootedisainer) jm.

Loov Eesti+Maa programmi partnerid on MTÜ Loov Eesti, Marketingi Instituut.

Programmis osalevad Järvamaa Arenduskeskus, Väärt Raplamaa Toode, Läänemaa Käsitöö Liit, Hiiumaa Arenduskeskus, Saaremaa Loomemaja, Ida-Viru Loomemajanduskeskus, Loovusait.

Programmi kohta saab lisainfot SIIT ja <https://www.facebook.com/looveesti/> "Loov Eesti+Maa" programmi toetavad EAS Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest, Briti Nõukogu ja Swedbank.

Valitsus toetas basseini ehitust Tapal!

Maksim Butšenkov
Tapa Keskerakonna osakonna esimees

Basseini ehitus oli alates 2009. aastast peamine Tapa keskerakondlaste valimiseelne lubadus. Olles pikka aega opositsooni, ei saanud me mõjutada valitsevat koalitsiooni antud investeeringute vajaduses. Inimesed, kes olid võimul, loobusid sellest ideest ja kustutasid selle 2015-2025 aasta valla arengplaanist.

Keskerakondlaste ettepanek lisada basseini ehitus valla strateegiliselt tähtsate dokumentide hulka 2016. aastal oli samuti tagasi lükatud. Kummaline, kuid aasta pärast, 2017. aasta valimiskampaania ajal lisasid kõik poliitilised jõud meie idee oma

valimisprogrammidesse. Vaadates meie endise vallavanema viimaseid artikleid, on temast saanud selle idee loaja ja aktiivne poolhoidja. Kaheksa aastat meie poolt veenmist basseini vajalikkuses ei ole mõodunud asjatult.

Oktoobri alguses andis valitsus 2019. aasta riigieelarve projekti riigikogule üle vaatamiseks. Lisaks muudele investeeringutele on seal ka 200 000 eurot basseini projekteerimiseks Tapal. Arvan, et on õige aeg rääkida lugejatele, millised sündmused selle otsuse vastuvõtmiseni viisid.

Selle summa lisamine riigieelarvesse sai võimalikuks tänu Tapa keskerakondlaste aktiivsusele ja linnaelanike toetusele. Pärast seda, kui Keskerakond riigis võimule tuli, võttis meie osakond aktiivse rolli läbirääkimistes valitsusega. Saatsime

kaks pöördumist peaministrile ja rahandusministrile investeeringute vajalikkusest Tapal. Peale basseini, mis on vajalik nii kohalikele elanikele kui ka sõjaväelastele, oli pöördumises märgitud ka vaksali hoone ja investeeringud raudteesesse. Meie osadeleid tõstatasid neid küsimusi pidevalt kohtumistel riigi esindajatega ja ministrite Jüri Ratase, Jaak Aabi ja Janek Mäggi visiitide ajal Tapale. Tulemus on hea - riik võttis elanike palvet kuulda ja on valmis eraldama vahendeid meie idee elluviimiseks.

Väga kahju, see idee pidurdus eelmise vallavõimu ajal. Voin kindlustundega väita, et kui Tapa vallal oleks juba olnud valmis basseini projekt, võiks jutt käia palju suuremast summast – ehitamiseks. See on valijatele järjekordne signaal - tehke õigeid valikuid!

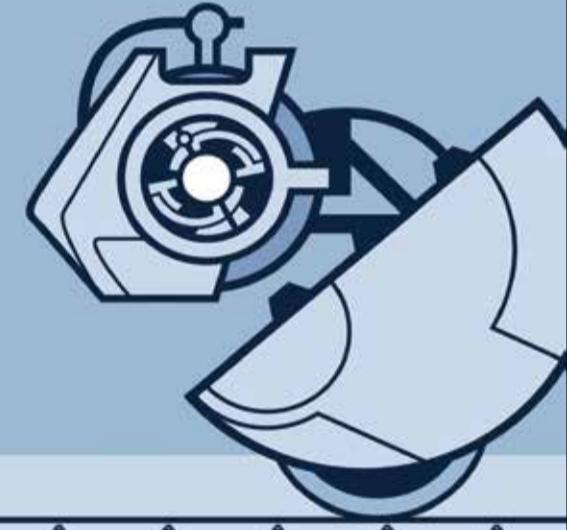
Kandideeri Tapa Valla Noortekogu liikmeiks!

Noortekogu on suurepäraselt võimalus saada uusi kogemusi, sõpru üle Eesti ja osaleda põnevates projektides!
Kirjuta: kkylmallik@gmail.com.

Motivatsioonikirju oodatakse kuni 29. oktoobrini!

Oleme rahuusvaheline logistikaettevõte, mille tegevuse keskpunktiks on raudtee – teostame kaubavedusid, rendime vaguneid ning ehitame, remondime ja hoolime veeremit. Anname tööd 680 inimesele üle Eesti. Ettevõtte 2017. aasta käive oli 50 miljonit eurot.

Seose uute vedurite moderniseerimistega pakume Tapa veduridepoos tööd

LUKKSEPPADELE

Sul on ainulaadne võimalus osaleda vedurite ümberehitamises - viimati valmisid vedurid Eestis üle 80 aasta tagasi. Töötad professionaalse, kogenud meeskonnaga Tapa veduridepoos. Ootame tegusaid inimesi, kes peavad lugu täpsusest, korrektsest ja kvaliteetsest tööst ja on valmis arenema.

Peamised tööülesanded

- Lukksepatööde teostamine ameerika vedurite C30 moderniseerimisel

Eeldused kandidaatidele

- raudteeveeremi lukksepa, taseme 3 või 4 kutsetunnistus või valmisolek kutsetunnistuse taotlemiseks
- teadmised metallide töötlemisest ja tehniliste jooniste lugemise oskus
- soovitavalt töökogemus raudtee- või transpordivaldkonnas või tööstusettevõottes lukksepana

Pakume

- huvitavat ja stabiilset tööd tunnustatud ettevõttes
- konkurentsivõimelist töötusu ja töötaja soodustusi
- töölasi täiendusõpet

Töökoht asub Tapal.

Saada oma CV meiliaoadressile maire.raag@operail.com, lisainfo telefonil 615 7625.

“Ainus ja oma!”

22. – 24.11.2018

Tapa valla XII Muusikapäevad

„AINUS JA OMA”

22. november kell 18.00
LASTEKONTsert Tapa Gümnaasiumis

23. november kell 18.00
NOORTEKONTsert Tamsalu Kultuurimajas

24. november kell 17.00
TÄISKASVANUTE KONTsert Lehtse Kultuurimajas
Sellele järgneb PIDU ANSAMBLIGA
“KATI JA KALEV”

Pääse tavalisele pidulissele 5 €; esinejad tasuta

Kontserdid TASUTA!

TAPA VALD **EESTI VABARIIK** **10** **EESTI KULTURKAPITAL** **LÄÄNE-VIRU OMavalitsuse liit**

Koos tegutsedes on rõõmu rohkem!

Leevi Ivainen
Pisipõnni õppealajuhataja

Käesolevast õppeaastast on mõodunud vaid poolteist kuud, kuid Pisipõnnid on jõudnud juba suure hulga kilomeetreid koguda, ja seda sõna otseses mõttes. Tervistedendava lasteaiana oleme ikka püüdnud värtustada tervislikke eluviise – liikuda palju värskes õhus, pidada lugu aed ja puuviljadest, rohkem naeratada ning igapäevastest väikestest asjadest rõõmu tunda.

Sellel sügisel aga korraldas meie lasteaia liikumisõpetaja Ela Vulla, lisaks tavapärasele spordi- ja matkapäevadele, veel mitu vahvat liikumisega seotud üritust, kuhu kaasasime ka lapsevanemaid. Juba ürituse nimetus „Kõnnin ümber lasteaia“, andis mõista, et nüüd on vaja emmedel-issidel lapsega veidi varem lasteaed jõuda, et vajalikud

ringid tehtud saaks. Tulemused on siin - kolme parema arvestuses võitis Mürakarude rühm 353 ringiga ehk 52,95 km-ga, teisele kohale jäi Päikesekiire rühm, kes läbis 225 ringi ehk 33,75 km ja austustvärvile kolmandale kohale jäi Lepatriinu rühm 215 ringiga ehk 32,25 km-ga. Lasteaia peale koguti kokku 158,1 km. Pole paha! Etteruttavalt öeldes on liikumisõpetajal meeles mõlkumas juba uus võistlus - „Lehelabürindi läbimine“, aga sellest juba jooksvalt.

Veel on lapsed käinud loodusega tutvust tegemas Tamsalus Puhta vee teemapäris, Lehtses, Neerutis ja Lahemaa rahvuspäris, Oandus. Suured Pisipõnnid aga võtsid ette Jäneda ja Nelijärve kaunid matkarajad. Kõik need ühised käimised ja väljasöidud andsid kinnituse, et oma tervise eest hoolitseda ja palju liikuda on väga hea, aga tehes seda veel üheskoos, on lausa suurepärase.

Üheskoos on aga muudki rõõm teha. 19.septembril said meie

lasteaias kokku Lääne-Virumaa alushariduse käeliste tegevuste aineühenduses osalevad lasteaia-õpetajad. Tegusas päevas omandati palju uusi voolimisalaseid teadmisi, täiendati olemasolevaid ja vahetati kogemusi.

28.septembril tähistasime lasteaias traditsioonilist mihklipäeva sügisandide näituse ja mihklilaadaga. Selle päeva peategelasteks olid erinevad köögij- ja puuviljad, eksponeeritud oma ehedas headuses, hoidistes või koguni kunstilistes kompositioonides. Ka nende ürituste õnnestumiste märksõnaks oli koostöö. Suur aitäh kõikidele lastevanematele, kes aitasid kaasa küllusliku mihklipäeva teoks saamisele.

Tegelikult ei ole ju rahuloluks sugugi palju vaja – naeratavaid ja teotahtelisi inimesi, toetavat „õlatunnet“ ja ühte ühisosa, mis annavadki suuna ja soovi koos tegutsemiseks. Lord Bayron on öelnud: „Kui tahad rõõmu tunda, pead seda jagama. Õnn on sündinud kaksikuna.“

Maailm püsib viljateral (Eesti rahva vanasõna)

Liidia Talve
Jäneda Kooli õpetaja

Rukkileib on läbi ajaloo olnud eestlaste oluline identiteedi, eestilikkuse, kodu ja kodususe sümbol, toidu ja elatise võrdkuju. Leib laual väljendab kõnekaändudes tänapäeval piisavat sissetulekut. Kui leib on laual, siis võib perepea kindel olla - pere on toidetud, terve ja kaitstud.

Leib pole alati olnud selline kohев ja mure, nagu me praegu poest iga päev ostame. Leivateole eelnes pudrukeetmise oskus, arvatavasti olid esimesed leivakakukedes just pudropotist üle keenud ja kuumadel kividel kivistöökavaks küpsenud pudrukordipallid. Leib sai meile tundud konsistentsi ja vormi alles siis, kui avastati hapendamine ning kasutusele tulid tööstuslikud leivaahjud.

Täna sööme leiba iga päev, kui suudame poelettidel sobiva välja valida. Õige täiskasvanud eestlane ei kujuta söömaaega ette leivata, kodust kaugel olles tahaks just rukkileiba eesti või ja vürtsikiluga. Ehk võiks kiluvõileib olla eesti rahvusto!

Leib on vanem kui meie – ütleb eesti rahva vanasõna. Austavat suhtumist leivasse on meie maal antud edasi põlvest põlve. Mäletan lapsepõlvest, kuidas mahakukkunud leivatükile peale puhusin ja suud andsin - vanema õpetas mulle nii. Ka tänapäeval, viiskümmend ja pluss aastat hiljem, teen nii. Miks? Mä ei tea, ju see on vist meie rahva arhailine mälu, mis aitab säilitada ja hoida kõike olulist. Aga ajad ja komed muutuvad. Mina nendea koos ehk mitte, kuid järgnevad X ja Y põlvkonnad on juba tulevikulased, kellele tuleb muuseumis näidata, kust leib tuleb, ja õpetada, kuidas leivaga ümberkää. Eesti Leivaliit korraldab oktoobri alguses leivanädalat, leivatarkusi jagavad erinevad muuseumid oma haridusprogrammides. Kuna kooli üks ülesannetest on õpetada lapsi tervislikult toituma, siis paljud koolid ja lasteaiad on samuti võtnud leivanädal korraldamise oma tegevusplaanidesse. Ka meie oma armas Jäneda koolis tähistame leivanädalat. Seni oleme osalenud muuseumide haridusprogrammides, koolis viinud läbi leivapäeva, lülitanud tundidesse vestlusi leivast, koolilõuna kõrvale söönud erinevaid leivatooteid jms., ikka selleks, et tösta laste teadlikkust toitumisest ning meie oma rukkileiba kasulikkusest.

Leib on tõsine asi, kuid sellest

saab rääkida ka lõbusamalt – arvame meie. Möödunud aastal tutvustas 7. klass leivaga seotud rahvapärimisi ja kombeid. Söögivahetunnid algasid humoorika improvisatsioonilise etteasteega, milles oli peidus ka rahvatarkus leivaga ümberkäämisest. NäDAL lõppes isetegemise päevaga, kus kõik klassid valmistasid leivast midagi maitsvat: algklassid valmistasid väga isüüratavaid kaunistatud suupisteid, vanemad klassid kihilist magustoitu ja toorjuustu-leiva pallikesi. Pärast saime kõike maitsta ning ühine arvamus oli, et leib on maitsev ja üritus oli tore.

Sel aastal tähistasime leivanädalat pisut teisiti ning ei keskendunud vaid leivale, vaid rääkisime ka lauakommetest ning korraldasime leiva- ja saiatoodete degusteerimise. Leivanädal teema oli „Viisakad lauakomed ehk pääsetee piinlikust olukorrast“. Ka sellel aastal esitasid 8. klassi õpilased lühikesi õpetlikke etteasteid, millest tuletasid meelde, kuidas viisakalt leiba süüa. Leivanädal kulmineerus degusteerimisega: iga klass valis ühe lemmiktoote kohaliku kaupluste leiva-saia valikust, tutvustas selle maitseomadusi, koostist, kasulikust ning andis ka kõigile osalejatele maitsta. Meie armas koolikokk Gigi tutvustas Eesti Leivatööstuse uusi tooteid, seejärel lõikas kõik parajateks ampsudeks ning kutsus lemmikuid valima. 8. klassi Liisa andis maitsta iseküpsetatud „Merevaigu“-sepikut, mille peale üks noormees ütles väga armsasti, et ta leidis oma lemmiktoote. Ürituse lõppedes laste silmad särasid, see tähendab – tore nädal oli!

Ma armastan ja eelistan rukkileiba ning ikka veel annan suud mahakukkunud leivatükile. Oli tõeline rõõm aidata kooli huvijuhil leivanädalat korraldada. See on mind lähendanud oma klassi õpilastega ning pakkunud kõigile rõõmsaid koostegemise hetki. Tahan tänada oma klassi õpilasi ja toredaid kollege, kes aitasid leivanädalal läbi viia ja väga maitvalt ning meeoleukalt lõpetada. Tärgad inimesed on kirjutanud, et hea tervis aitab kaasa hariduse omandamisele. Meie oma koolis usume seda. Ja lõpetuseks - leib on Eesti rahvakultuuris olnud püha ja söömist alustades sooviti leivale „Jätku!“. Jätkugu teilgi leiba, meie oma maitsvat ja kasulikku rukkileiba, sellega hoitame oma identiteedi ja kodu sümbolit.

Enda ja Kaia-Kaire Hunt'i „Koduleivvaraamatust“ pärít mõtteid jagas teiega

Liidia Talve
Jäneda Kooli õpetaja

Esinejatele prii sissepääs, teistel osaluspanus 5 eurot.

Toidukorvi võib kaasa võtta, ent ühtteist saab ka kohapealt.

Tapa Kultuurikoda

Õppereis Iirimaaale

Tapa lasteaed Vikerkaar
Svetlana Družkova

Keelekümbusprogrammi õppereis Dublinisse toimus ajavahemikul 23.-29. september 2018, mille eesmärgiks oli tutvuda Iirimaa keelekümbusprogrammi korralduse ja rakendamisega, sh ka õpetajate ettevalmistusega.

Õppereisist võtsid osa INNOVE esindajad, kahesuunalise keelekümbuse lasteaedadé õpetajad ja juhtkond Pärnust, Tallinnast, Tartust, Tapalt ning kohaliku omavalitsuste spetsialistid.

Õppereisi jooksul toimusid järgmised sündmused: kahe kooli küllastamine, millest üks oli algkool ja teine põhi-ja keskkool. Küllastuse ajaks oli korraldatud kohtumine kooli juhtkonnaga ja tundide küllastamine.

Foras na Gaelige, nn Iiri keele instituudi küllastamine, kus tegelatakse iiri keelsete õppematerjalide väljatöötamisega,

Dublini Ülikooli Õpetajakoolituse Teaduskonna (Püha Patrick kolledži) küllastamine, mille raames toimusid esitlused Iirimaa keelekümbusprogrammi taustast. Samuti toimus rahvusvaheline seminar

International „Perspectives on Immersion Education“. Seminaris esitati Iirimaa, Soome ja Eesti kogemused keelekümbusprogrammi ülesehitamisel ja rakendamisel, arutati sarnaseid väljakutseid ja nende ületamise võimalusi.

Trinity kolledži Haridusteaduskonnas olid korraldatud kohtumised Haridusteaduskonna ja Iiri keele tea-

duskonna õppejõududega, samuti erinevate teaduskondade üliõpilastega, kes osalevad aktiivselt iiri keele õppimise edendamisel.

Reisigrupp osales esimesel iiri keelekümbusprogrammi õpilaste kogunemisel Tayto Pargis, millest võttis osa 5 tuhat algkooli õpilast;

Õppereisi käigus saime põhjaliku ülevaate hariduskorraldusest ja õpetajakoolitusest Iirimaa. Koolieelne lasteasutus ei ole Iirimaa riiklikult toetatud, tegutsevad eralasteaiad. Võrreldes Eestiga on erinev see, et koolieelsed asutused kuuluvad sotsiaalministeeriumi haldusalasse.

I kooliastme õpilased on 4 -12 aastased, II kooliaste kestab 6 aastat. I kooliastmes on kaks esimest aastat kooliks ettevalmistamine. Üks õpetaja õpetab kõiki õppetaineid.

Õpetajaamet on noorte hulgas populaarne, eriti algkooliõpetaja oma. Näiteks Dublini ülikooli õpetajakoolitus on 3000 kohta ja õpetaja erialale on suur konkurs. Üllatas meesõpetajate rohkus (ka algkoolides), meesõpetajaid on 20%.

Iiri keele õppimine on kohustuslik I ja II kooliastmes.

Üha enam kasvab iiri keelsete koolide populaarsus ning neisse on järjekorrad.

Tutvusime ka Iirimaa kultuuriga tänu osalemisele ekskursioonidel: Malahide linnuses, Book of Kells raamatukokku ja Knowth ajaloolistesesse matmispaikadesse.

On hea meel, et meil oli võimalus kohtuda ja suhelda keelekümbuse kollegidega ja ka lastega kaugel, kaunil maal, mis on nii kaunis, eriti sügisel.

Teadusõhtu vabatahtlikud ja korraldajad.

Foto Mai Kroonmäe

Teadusõhtu

Analiis Veerema
12.klass

27. septembril õhtul oli Tamsalu Gümnaasiumis kuulda nii kärtsu, pauku kui ka kilkeid. Järjekordne teadusõhtu töi kooli ebatavaliselt hiliseks ajaks gümnaasiste kui ka piisikesi koolijütse, kes olid vanemadki kaasa katsedama kutsunud.

Valmistati LED-taskulampe ja stressipalle, ehitati muusikatoose ja veemoottoreid, meisterdati hologramme ja veepuhasteid, katsetati elevandi hamabapastaga ning määritati happesust. Kõige populaarsemateks osutusid jäätsese valmistamise ja huulepalsami töötoad, kus käis pidevalt kire töö. Meeleolu hoidis üleval TORE kohvik, mis pakkus põnevaid maitseid ka diskreetsema maitsemeilega inimestele, ning

mullituba, kus vorbiti lapsikult rõõmustades erinevas suuruses mulle. Kuigi nii mõni klassiruum lõhnas nagu hambarakabinet, olid naerusiised õpilased teadusest tohutult vaimustuses ning nii mõni avastas endas huvi looduteaduse vastu.

Teadusõhtu toimus Tamsalus Teadlaste Öö festivali raames, mille eesmärgiks on pealtnäha keerulist teadust noortele ja tava-inimestele lähemale tuua.

Projektikohtumine Portugalis

Mai Kroonmäe
Tamsalu Gümnaasiumi
huvijuht

1.-9. oktoobri avanes viiel 12. klassi õpilasel võimalus võtta osa Erasmus+ projekti „YOUNG ENTREPRENEURS – LEARNING BY EXPERIENCE“ kohtumisest Portugalis. Projektikohtumise koordinaatorkooliks oli Escola Básica e Secundária väikses Moimenta da Beiras.

Esimesel päeval, kui õpilased olid kooli ja üksteisega tutvunud, alustati kohe tööga. Projektikohtumise keskseks teemaks oli sel korral sotsiaalne kaasamine. Nii kuulati üle partnerriikide Belgia, Läti, Portugali ja Kreeka õpilaste ettekanded. Meie õpilased tutvustasid Tamsalu Gümnaasiumi ingliskeelset kodulehekülje ja andsid ülevaate uutest alustavatest õpilasfirmadest, mis teevald oma toodete valmistamiseks ning teadmiste ja oskuste arendamiseks koostööd Porkuni Kooli ja ettevõtja Reena Curpheyga.

Küllastati graniidi- ja veinitehast ning kohalikku õunte töötlemiskeskust. Programm oli küllaltki tihe – lähiümbruse vahtramäärus ja atraktsioonid pakkusid põnevust mitmeteks järgnevateks päevadeks.

Eliis-Meredy Klemmer: „Kõige eredamalt jäid kindlasti meelete viinamarjaistandused ja imelusad vaated. Kirsiks tordil oli veel sealne soojus. Soojus nii ilmade puhul kui ka kogu soojus, mida sealsed inimesed kiirgasid. Viinamarjaistanduste kõrvalt jäi mulle veel eredamalt meelete seikluspark. Seal õnnestus meil läbida kolm rada, milles sai

Tamsalu õpilased ja huvijuht Douro Vallys.

Foto erakogust

korraliku adrenaliinilaksu.“

Just kohalik loodus, maaistik ja muidugi viinamarjaistandused olid need, mis õpilastel silmad särاما panid. Anella Veebeli jaoks oli kogu Portugal ja selle loodus lihtsalt vaimustav: „Minu lemmikuks kujunesid kõik viinamarjaistandused, mida küllastasime. Esimene neist, mille nimeks Quinta da Pacheca, lummas mind niivõrd palju, et sooviksin seal tulevikus lausa abielluda!“

Projektis osalejatel õnnestus nautida vaadet ka Portugali sise-maa kõrgeimas punktis, Serra de Estrela mäe tipus. Vaade Nazarés Atlandi ookeanile, kus portugal-lane surfas kõrgeimal lainel, oli samamoodi hingemattev.

Üheks eriliseks kogemuseks õpilastele oli ka n-ö kasuperes öö-bimine. „Esmalt kartsin hostpere juures öübimist, sest kõik olid võõrad, aga ma olen nii önnelik, et just sellesse peresse sattusin. Mul on nüüd teine perekond Portugalis, kelle jurde plaanin tagasi minna. Kogu Erasmus+’i seltskond ja teised õpilased said reisi jooksu nii omaks,“ arvas

ópilane Lisanne Lindre.

Projekt viimasel päeval valmistasid õpilased koolimajas kingitud Moimenta da Beiras asuva vaimse puudega inimeste keskusle. Kingitud anti üheskoos üle, kui keskuse tegevusega kohapeal tutvuti. Pärast külaskäiku keskusesse ootab õpilasi ja õpetajaid koolimajas kohaliku kooliansambli kontsert, kus kõlasid mitmed Portugali tuntud lood.

Lõppedes arutlesid õpilased gruppides, mida nad õppisid sotsiaalse kaasamise kohta ning milliseid kultuurilisi erinevusi nad Portugalis oldud aja jooksul märkasid. Tamsalu kooli õpilased Lisanne, Eliis-Meredy, Eliise, Anella ja Karolin leidsid, et kuigi alguses tabas neid kultuurišokk, siis Portugalis kääk oli kindlasti üks väärtest reis ja õppimiskogemus, mil sai proovida uusi asju, leida uusi tuttavaaid ja nautida Portugali kaunist loodust.

Projekt järgmine kohtumine toimub jaanuaris ning sedapuhku tervitame väliskülalisi juba Tamsalus.

Projektkohutamine Kreekas.

Foto Anne Kraubner

Erasmus+ projekti Integration of New Technology into Classroom õpetamis- ja õppimistegevused Kreekas

Mai Kroonmäe
Tamsalu Gümnaasiumi
huvijuht

29. septembrist kuni 6. oktoobrini viibisid Tamsalu Gümnaasiumi õpilased Kreekas järjekorras kolmandal rahvusvahelisel õppimis- ja õpetamistegevusel, mille teemaks oli erinevad tarkvaravõimalused kirjandustundide loomiseks. Keskkenduti Kreeka antiikkirjandusele ja iga osalev riik tutvustas teise õppetunnina üht oma riigi kirjanikku ning tema loomingut. Tunni lõpus toimus teadmiste kontroll erinevate rakendustega.

Laupäeva hommikul saabusime Ateenasse ja linn võttis meid vastu tuule ja vihmaga. Tormituuli ja paduvihma trotsides tutvusime Ateena pärli – Akropoliga, mis sest et olime läbimärjad ja torm muutis vihmavarjud kõlbmatuks.

Pühapäeval algas tee Karditsasse. Ilmgi selgines ning vihmasadu ja tormituuli vaibusid.

Esmaspäeval tutvuti üheskoos kooli ning sealsete õpilastega. Projektkohumisest osavõtjaid tervitasid muusikakooli orkester temperamentse rahvusmuusikaga ja kirevates rahvariites rahvatantsijad kaasahaaravate tantsudega. Seejärel kogunesid kõik saali, kus toimus töötuba, milles tutvuti kooli õpilaste valmistasutud seismograafiga ja õpiti käituma maavärina ning paanika- olukorras. Seejärel tutvuti kooli erinevate laboratooriumitega ja tehti läbi esimesed kirjanduse tunnid.

Teisipäeval algas õppimis- ja õpetamistegevustega kooli arvutiklassis, mis oli jätk kirjanduse tundidele. Pärast pausi viis tee Apollo templisse ja Plastirase järve äärde. Päev lõppes töelist kreeka kööki nautides.

Kolmapäeva hommikupoolikul külastati Trikala Keskkonnahariduskeskust, mis tegeleb taastuvenergia projektidega ja sellealaste hardusprojektidega koolidele. Tee viis Meteorasse, mis on UNESCO maailmapärandi nimistusse. Tagasiit külastati keskust AKETH – robotika ja STEM-works.

Neljapäeval õpiti kasutama Animoto rakendust video koostamiseks, külastati puidutehnoloogia ja mööblidisaini osakonda ning laboratooriumi, kus sai tutvuda 3D-printerite ja erinevate printimise võimalustega. Pärastlõunal koostas iga grupp oma video Kreekas õpitu ja nähtu kohta.

Reede algas arheoloogiamuuseumi ja kunstigalerii külastusega. Arheoloogiamuuseum andis ülevaate piirkonna huvitavatest maa-põueleidudest ja galeriis saime näha Karditsa kunstnike väga huvitavaid töid läbi aegade. Järgnevalt kohtusime linnapeaga ning siis jätkus päev videote esitamisega. Nagu ikka, andsid osavõtjad tagasiside õppimis- ja õpetamistegevustele. Päeva koolis lõpetas töötuba, milles õpiti kreeka traditsioonilisi tantse.

Kodutee algas reede hilisõhtul. Nädala jooksul saadud sõpradeest polnud kerge lahkuda, aga ees ootavad uued kohtumised ja seekord juba Saksamaal, Bensheimis 9.–16. märtsini. Siis keskendutakse ühis-konnapõpetuse teemadele ning uute online-app’ide ja programmidéle õppimisele-õpetamisele.

Projektitegevustes osalejate arvamus:

Roosi Hallik:

Nädal aega koolist eemalolek oli sajaprotsendiliselt seda väär. Need päevad Kreekas olid täiesti unustamatud ning olen kindel, et igaüks, kes selle projektiga seotud oli, võib kinnitada, et aeg läks liiga kiiresti. Kõige suurema elamuse andsid Akropol Ateenas, Meteora Karditsa linna lächedal, imeilus maaistik ja lummaavad vaated kõrgematest kohtadest. Muidugi oli meil ka koolis istumise päevi, kui tutvustasime üksteisele tehnika abil erinevaid raamatuid ja seejärel esitasime küsimusi, et vaadata, palju meist aru saadi. Tutvusime ka palju erinevate inimestega: kreeklaste, itaallaste, türklaste ja sakslastega.

Oli ülimalt huvitav vaadata, kui erinevad inimesed üle Euroopa kokku tulnud olid, üksteist möistsid ja koostööd tegid. Saime omavanuste noortega üsna kiiresti jutu peale ja ma ei saa mainimata jäätta, et

ainuksi nende temperamenti vaa-data oli omaette elamus. Viimasel päeval oli meeleteolu väga kurb, sest Kreeka lahkuda ei tahtnud mitte keegi. Sellegipoolest oli unustamatu reis täis elamus, üllatusi ja naeru. Oleme tüdrukutega südamest tänu-likud, et meile see võimalus anti, ja loodame, et see ei jäänud viimaseks koriks, kui selle projekti raames reisida saame.

Laura Mätlik:

Reis Kreekasse oli üks vingemaid kogemusi mu elus. Kõige rohkem muljet avaldasid Akropol ja Meteora, mis olid töeliselt võimsad. Saime palju uusi imetoredaid sõpru, kellega oli väga kahju viimasel öhtul hüvasti jäätta. Kogu reis andis juurde rohkelt julgust ja motivatsiooni, et ka järgmistes projektides kaasa lüüa.

Mireia Mottus:

Õppisin mõndagi kreeklaste kul- turist. Plastirase järv oli väga lahe koht. Sain uusi kogemusi. Sain tar- gemaks osalevate riikide kultuuride ja külastatud kohtade osas.

Marianne Lapin:

Kreekas olid minu lemmikkohad järv Plastiras ja Meteora. Saime uusi tutvuseid teistest rahvustest, kellest kõige rohkem suhtlesime itaallaste ja türklastega. Õppisin ära ka ühe kreekakeelse sóna, mis kõlab nagu ‘kalimera’ ning see tähendab “Tere hommikust!”. Saime tantsida traditioonilisi tantse ja rohkem tundma õppida kreeka kultuuri.

Reili Saukas:

Kreekas nägin ilusaid vaatamisväärsusi. Igas vaatamisväärsuses õppisin midagi uut. Sain rohkem teada nende kultuurist. See reis andis mulle palju kogemust ja tarkust.

Omalt poolt ütleksin, et kõik meie kooli viis kümnenda klassi õpi- last olid töeliselt tublid ja teadmis- himulised ning jäin nendega väga rahule. Suur-suur tänu ja kiitus ka õpetaja Maria Savinale, kelle abi oli asendamatu kogu tegevuse vältel.

Järgmiste kohtumisteni Bens- heimis!

Krõllipere vahva sügis

Maret Kivi
Tamsalu Lasteaia Kröll
õpealajuhataja

Krõllile meeldib õue peal karata,
ronida, veereda rohus kui kera.
Vaitolek aga, mis sinna parata,
talle ei meeldi mitte üks tera.

E. Niit

Juba augusti lõpus uuris Kröll, et millal lapsed juba lasteaeda tulevad - tahaks koos nendega möllata, mängida, õppida, laulda, tantsida, loodust uurida ja sporti teha. Jõudiski kätte september ja korraga oli lasteaed saginat täis. Kröll isiklikult tervitas lapsi nii Sääse kui Tamsalu majas ja soovis toredat õppaasta algust.

Traditsiooniks saanud Sääse ja Tamsalu koolielsete rühmade sportlik kohtumine toimus 12.septembril pargis, läbivijateks liikumisõpetaja Riina Tamm ja muusikaõpetaja Tiia Pae. Tervist Edendava Lasteaiana värtustame väga sporti ja liikumist. Euroopa spordinädala raames korraldas liikumisõpetaja liikumispäeva, mille raames said lapsed proovida kotijoogs, saapaviset ja teisigi vahvaid alasid. Toimusid ka sügisjooskud.

Tihe koostöö on Tamsalu raamatukoguga. Vastastikku küläs käies said Sajajalgse ja Mesimummu rühmad uusi teadmisi liiklusest, lahendasid viktoriiniküsimusi ja tutvusid huvitavate raamatutega. Ootame uusi kohtumiisi!

Meie maja Kröll on alati väga rõõmus, kui lasteaielust saavad osa ka lapsevanemad. Oktoobri alguses

olid majades näitused, kuhu lapsed tõid koos perega kodus valmistasutud meisterduse looduslikust materjalist. Kröll täanab kõiki lapsevanemaid, kes meisterdasid koos lastega vahvaid humoorikaid tegelasi ja fantaasiarikkaid kompositsioone!

Meil on 23aasta pikkune mihklipäeva tähistamise traditsioon matka ja metsas kartulite küpsetamisega. Esimest korda selle aja jooksul segas vihm meie ettevõtmist nii, et see tuli teha hiljem ja ka siis ikka läbi kerge vihma. Kuid Kröll arvas, et maitsvad lõkkekartulid ja laste toredad tahmased ninad kompenseerisid puuduva päikese.

Lasteaeda on külastanud juba Hea Tuju teater ja ootame külla veel mitmeid etendusi. Teatrit teevad ka meie lasteaiaõpetajad. Sääse majas õpetajad esitasid mõlemas majas „kriminaalse“ loo „Tuleval sügisel näeme“, kus Kapsaussi - Kusti tekitas kapsapeale kehalisi vigastusi, aga loo lõpuks sai oma veast aru ja lubas ennast parandada.

Oktoobri teisel nädalal külastasid lasteaeda projekti „Tulest targem“ raames päästekomandod. Need kohtumised koos päästeauto uudis- tamisega on laste seas alati oodatud.

Novembri pimedatel öhtutel on oodata uste taga martide-kadride kopsimist. Kutsume oma lasteaiaalapse koos vanematega osalema perekäeval 9. novembril Tamsalu Spordikompleksis. Ning seejärel ongi käega katsuda aasta ilusaim aeg- jõulud!

Lasteaiaatöötajad tänavad lapsevanemaid abi eest, kui kultuurimajas toimus Tapa valla haridustöötajatele sündamlik ja kaunis aktus-kontsert!

Kas vaktsineerida ennast gripi vastu?

Riina Niibo
Tapa PAK perearst

Hakkab saabuma aeg, mil on õige aeg ennast lasta gripi vastu vaktsineerida. Me elame ühiskonnas, kus kõik inimesed ei ole tugeva immuunsüsteemiga ja terved. Vaktsineerides me säästame oma elu ja tervist ning mis veelgi tähtsam – me ei levita haigust teistele, kellel on raskeid haigusi ja langenud immuunsüsteem. Gripp on tōsine viirushaigus, mis võib anda raskeid tūsistusi ja nõrgestatud organismi puhul võib lõppeda ka letaalselt (surmag). Eelmisel aastal haigestus Eestis grippi 50 000 inimest ja suri tūsistuse tõttu 94 inimest.

Nad kuulusid kõik riskirühmadesse ja olid vaktsineerimata. Suured gripi-epideemiad algavad detsembri alguses, seega on õige aeg ennast vaktsineerida lasta juba alates oktoobrist. Vaktsineeritud inimene saab talve nautida ilma haigestumiseta ja kui haigestutakse, siis kulgeb gripp kergemini. Oma kogemustele toetudes võin öelda, et vaktsineerimine on ohutu ja efektiivne gripi ennetamise meetod. Eelmisel aastal oli väga suur grippipuhang, mis andis palju raskeid tūsistusi nii kopspõletike kui muude tūsistuste näol. Palju inimesi tuli suunata haiglaravile. Kindlasti peaksid ennast vaktsineerima inimesed üle 65 eluaasta ja lapsed, kellel on

kroonilisi haigusi, immuunpuudulikusega patsientid, hoolekandeasutuse elanikud, teenindus-, lasteausatust ning meditsiinitöötajad. Meie riigis on grippiga vaktsineerimisega hõlmatus seni üks madalamaid Euroopas, jäädes 3,2 protsendini elanikkonnast. Mujal Euroopas on see tunduvalt kõrgem, ulatudes 56%ni.

Gripivakstiin sobib nii täiskasvanutele kui lastele alates 6. elukuust. Vaktsineerimisjärgne immuunsus kestab 12 kuud. Gripitüvede vastased antikehad tekivad 2 nädala jooksul. Vaktsineerimisel peab inimene olema terve, tal ei tohi olla munavalge ülitundlikkust. Gripivakstiin on inaktiveeritud ja seega ise haigestumist ei põhjusta. Sagedasemad kõrvaltoimed vaktsinatsioonil on kohalik naha punetus ja valulikkus süstimmiskohal. Vahel võib tekkida ka väike palavik ja pea- ning lihasvalu, mis kaovad 3 päevaga ja eraldi ravi ei vaja.

Apteegivõrgus on müügil 2 erinevat vakstiini: Vaxigriptetra, mis sisaldab 2 A tüüpi viiruse tüve ja 2 B gripi viirusetüve. Seda vaktsiini võib teha lastele alates 3. eluaastast. Influvax sisaldab 3 erinevat tüve ja vaktsineerida võib alates 6. elukuust.

Gripivakstiini saab tellida oma perearstilt, kes kirjutab välja retsepti. Kui hoolid endast ja oma lähedastest, siis tule Tervisekeskusesse ja lase ennast gripi vastu vaktsineerida.

SPORT

Üle-Euroopalisel spordinädalal näitasid liikumisaktiivsust üles ka Tamsalu noored.

Foto Mai Kroonmäe

Spordinädal Tamsalus

Mai Kroonmäe
Tamsalu Gümnaasiumi
huvijuht

Septembrikuu viimane nädal oli üle-Euroopaline spordinädal, mille eesmärgiks oli tõsta inimeste liikumisharrastuse ja spordialast teadlikkust Liikumisaktiivsust nädati üles ka Tamsalu Gümnaasiumis. Spordinädal algas 19. septembril 5.-12. klassi spordipäevaga. Klasside võistkonnad panid end proovile pendelteatejooksus, kettaheites, kuulitöukes ja odaviskes. Järgneva nädala jooksul osalesid õpilased avatud spordiringides. Huvilised nautisid discgolfi mängimist, ka õpetajad käsid omakeskis disci len-

nutamist harjutamas. Spordihoones ootas õpilasi karatetreener. Peale selle harjutati koolimajas täpsust õhkrelvadega ning prooviti järgi, milline näeb välja üks joogaseanss. Algklassiopilased nautisid värsket õhku ühismatkal Tamsalu terviseradadel. Spordinädal juhendajatele kuulub suur tänu! Ka tundides oli tajuda spordinäala mõju – eesti keele ja kirjanduse tunnis sündis pärts mitmeid vahvaid liikumisteemalisi luuletusi ja haikusid, millest üks sobib siia artikli lõppu nagu valatud.

*Mina tervisest hoolin,
spordis täiega skoorin.
Astun sammu, astun kaks,
suureneb mu jaks.*

*Iga päev sporti teen,
sest tervisest ma hoolin veel.*

Karolin Paist

2018 EKV PB II koht SK Tapa

Foto SK Tapa

Käsipalli karikavõistlus

04.-06. oktoober 2018 toimus Viljandi Spordihoones selle aasta Eesti karikavõistlus noormeeste B vanuseklassi käsipallil. Üheksa meeskonda (mängijad 2002 ja hiljem sündinud noormeestest) mängisid kolmelikmelistes alagruppides, kust edasi kaks paremat mängisid karikavõistlusest 1.-6. koha peale ning alagruppide viimased 7.-9. koha peale. Spordiklubi Tapa tuli võistlustel lõppjärjestuses

2.kohale. Võistluse parimaks värvavahiks valiti Madis Valk Spordiklubi Tapa meeskonnast.

Spordiklubi Tapa:

Jens Ülesoo, Tanel Kari, Madis Valk, Lauri Lande, Arles Abel, Endrik Jaanis, Markus Roosipuu, Ilja Kosmirak, Sergo Leht, Sten Reinhardt, Roger Muskat, Karl Kramm, Artur Morgenson.

Treener: Aron Jaanis

Eesti U15 meistri-võistlused SK Vargamäe noortõstjatele edukad

SK Vargamäe vanemtreener
Ahti Uppin

Viljandimaal, Abja-Paluojal 13. oktoobril toimusid Eesti U15 meistri-võistlused ja seda üldse esimest korda. Nii noortele pole Eesti meistrivõistlusi sel sajandil korraldatud. Osales 31 noortõstjat neist 10 tüdrukut. Osavõtunormiks oli kahe tõste kogusumma, rebitmise ja tõukamise algraskus peab olema suurem või võrdne võistleja kehakaaluga. Hea väljakutse.

SK Vargamäe osales U15 arvestuses 9 noortõstjaga, kes naaseksid koju viie kuldmedaliga, kahe hõbeja ühe prongsmedaliga. Klubidest võitsime kõige enam kuldmedaleid. Neli kulda võitsid SK Mäksa neiud ja neli kulda ka SS Kalev noortõstjad. Kuna samadel võistlustel selgitati välja ka Arnold Luhaääre parimad, siis meilt võistles lisaks veel neli noort Arnold Luhaääre võistluste arvestuses. Kes tegija, see võis kohe kaks medalit võita. Neid oli meie klubist mitmeid.

Roomet Väli oli kuni 13 aastaste poiste seas parim 203 sp. ja võitis A.Luhaääre võistluste raames mälestusmedali. Kaisa Kivirand oli tüdrukute absoluutarvestuses teine ja õde Emma kuues. Armas Reisel oli poiste absoluutarvestuses neljas. Kõik lapsed said pärast võistlust ujuma ja nautida spaas sauna mõnusid. Treenerina tundsin head meet, et võistlus soitsid vaatama Roometi ja Harri vanemad. Mati Karbus oli meie võistlejaid pildistamas. Kõige enam parandas oma tulemust Eudor Velleramm, lausa +9kg eelmisele kogusummale juurde. See rõõmustas treenerit. Võistlus läks korda. Kes usinasti treenib, see ka püsib rekordide lainel. Jaksu noored! Outan treeninggruppi ikka ja alati uusi tegijaid. Tule noor ja sihikindel spordipoiss või -neiu ja tee oma elu põnevamaks.

Noortõstjad öed Emma kk-48kg ja Kaisa kk-63kg Kivirannad EMV U15 Abja-Paluja 2018 meistrid.

Foto Mati Karbus

Meie medalineid ja -poisid (koht U15 mv ja koht A.Luhaääre mv.)

Emma Kivirand	kk-48kg	81kg (35+46)	I koht	I koht	Vajangu Kool
Kaisa Kivirand	kk-63kg	108kg (48+60)	I koht	I koht	Tamsalu GÜM
Eudor Velleramm	kk-45kg	84kg (36+48)	I koht	II koht	Jäneda Kool
Maiko Jalast	kk-50kg	100kg (45+55)	I koht	I koht	Aravete KK
Roomet Väli	kk+94kg	180kg (83+97)	I koht	II koht	Jäneda Kool
Kait Viks	kk-56kg	61kg (27+34)	II koht	III koht	Vajangu Kool
Raijan Maasik	kk-85kg	92kg (40+52)	II koht	4 koht	Vajangu Kool
Aleksander					
Jermakov	kk-50kg	58kg (26+32)	III koht	III koht	Albu Põhikool
Harri Saareoks	kk-40kg	50kg (20+30)	4 koht	III koht	Jäneda Kool
Daniel Purk	kk-35kg	39kg (17+22)		4 koht	Albu Põhikool
Mirdo Ellermaa	kk-45kg	35kg (16+19)		5 koht	Jäneda Kool
Mirko-Maarjo					
Matsalu	kk-50kg	40kg (16+24)		4 koht	Aravete KK
Armas Reisel	kk-62kg	171 (75+96)		I koht	Paide KHK

Käsipalliturniir

Treenerid Elmu Koppelmann ja Aron Jaanis

29.-30. septembrini toimus Põlva kolmes spordisaalis, kolmes vanuseklassis-2002., 2004. ja 2006. aastal sündinud poistele rahvusvaheline käsipalliturniir Põlva Cup. Turniiril osales 27 võistkonda 4 rügist. Tapa Spordikooli võistkonnad osalesid kahes vanuserühmas-2002. ja 2004. aastal sündinud pojaid võitsid alagrupsis Tallinna, Kaunas ja teist Leedu võistkonda- Moletai. Kaotati Lätvi meistervõistkonnale Ludza. Kolmandla koha mängus Sankt-Peterburgi võistkonna vastu suudeti omad võimalused hoida elus pea terve mängu, kuid viimasel 5 minutil sai suuremate ja võimsamate vastu mängides jaks otsa. Kaotati mäng Sankt-Peterburgi vastu 13-17. Võistkonnas mängisid -Endrik Jaanis, Sten Reinhardt, Tanel

Turniiri parim värvavaht M. Valk.

Foto Tapa

mängisid- Marcus Rättel, Madis Valk, Karl Kramm, Ilja Kosmirak, Aleksandr Vassiljuk, Sten Pullisaar, Jan-Egert Valdmann, Trivo Vaigurand, Kristian Kärt, Robin Müntser, Kevin Kask, Daniel Tamuri, Meelis Metsa, Patrik Lõsov, Nevil Kütt ja Kristofer Püss.

24h ettevõtluslaagrit viis läbi JA Alumni Estonia.

Foto Alina Leopard

Tapa vallas toimus ettevõtlusnädal

Sõnumed

11. oktoobril algas Tapa valla ettevõtlusnädal Tamsalu Spordikompleksis noortele mõeldud 24h ettevõtluslaagriga.

Ettevõtluslaagrist võttis osa neli võistkonda. Jäneda Koolist 8-9 klass, Lehtse Koolist 9 klass, Tapa Gümnaasiumist 7-8 klass ja Tamsalu Gümnaasiumist 9-10 klass. Ühes võistkonnas oli kõige rohkem 5 koolinoort, laagris kokku oli 17 noort ettevõtlusest huvituvat õpilast.

Ettevõtluslaager oli interaktiivne koolitus, mille käigus tehti meeskondades läbi 24 tunni jooksul ettevõttele loomise protsess, alustades äriidee välja töötamisest ja lõpetades oma idee "investoritele" maha müümisega. Laagri lõpuks valmis igal meeskonnal ärimudel, finantsplaan, turundusideed ja esitus (pitch) oma ettevõtte tutvustamiseks.

Ettevõtluslaager lõppes reedel (12.10.18) autasustamisega. Ideede hulgast valis 4-liikmeline žürii välja parima äriplanni, mille koostajad said auhinnaks oma äriidee jätkukoolituse tunnustatud koolitajalt Harald Lepiskult. Zürii kootseisu kuulus: MTÜ Lehtse Kultuuri Seltsi esindaja Piret Pihel, OÜ Stranko esindaja Riho Kivila, TÜ Lehtse Masaühistu esindaja Ermo Sepp ja Tapa Vallavalitsuse arendusspetsialist Vahur Leemets. Tapa valla ettevõtlus laagri parima äriidee auhinna pälvis meeskond Tapa Gümnaasiumist kootseisu Helga-Mai Kivisild ja Laura Jürjo.

Pärast pidulikku autasustamist sai alguse ettevõtlusseminar, mida modereeris MTÜ Paik tegevjuht Aivar Niinemägi. Ettevõtlusseminar oli suunatud Tapa valla kooliõpilastele ja kohalikele ettevõtjatele. Huvitavaid ja sisukaid ettekandeid oli kohapeal kuulamas ca 80 inimest.

Avaettekande tegi Tamsalu Gümnaasiumi 12. klaasi õpilane Anella Veebel, kes jagas kogemu si õpilasfirma Lacos arendamisel.

ÕF Lacosi äriidee oli toota söejäärist. Väärt ideed ja head teostust on tunnustatud Lääne-Viruma aasta noorteühenduse nomi natsiooniga ja Põhjakeskuskes korraldatud Lääne-Virumaa õpi lasfirmade laadal parima teenuse ja toote kategoorias I kohaga. Inspireeriv ettekandne päädis sellega, et Järva Tarbijate Ühitus esindaja Pritt Teder teatas, et nõus Lacos söejäätsise koheselt müüki võtma.

Tartust pärit Inspiratsiooni ja ettevõtja Harald Le pisk on seadnud oma missioniks inimeste aitamise ja nende annete realiseerimise. Edu saavutavad need, kes suudavad muutustega kõige kiiremini kohaneda. Haraldi hinnangul on tuleviku erialad seotud inimese ja tehnoloogia ühildamisel ehk biotehnoloogial, mis tegeleb personaalse meditsiiniga, biohakkimisega ja automati seeritud klienditeenindusel.

Sel kevadel Tartu Ülikooli Viljandi kulttuuriakadeemia kul tuurikorralduse eriala parima lõputöö „Tapa rongijaama el luärkamine“ koostaja Ade Piht jagas oma vahetuid kogemusi ja muljeid Tapa rongijaamas eri nevate ürituste korraldamisest ja selle mõjust kogukonnale. Osali selt ka tänu Ade pühendumusele on Tapa raudteejaama ootamas helgemad ajad.

Loomemajandus on tuleviku ettevõtlus

Nii alustas oma ettekannet MTÜ Loov Eesti eestkõneleja Eva Leemet. Eelkõige loob loomemajandus heaolu ja töökohti intellektuaalse omandi loomise ja kasutamise kaudu. Loomemajandus hõlmab arhitektuuri, filmi/videot, disaini, etenduskunsti, meeblehutust, kirjastamist, kul tuuripärandit, kunsti, muusika ja reklami valdkondi. Loomemajanduse alla kvalifitseerub mõneti ootamatult ka turism, nimelt elamusturism. Loomemajanduse valdkonnas töötab Eestis ca 30 000 inimest ning nende osakaal lähisaastatel kasvab veelgi. Loomemajanduse osatähtsus SKT küündib ca 3%.

Porkuni küljas tegutseb Oru veski Loovusait, mille perenai ne on Reena Curphay, kes on

Aasta põhikooli aineõpetaja 2018 Anneli Morgenson, Tapa Vene Põhikool.
Foto M. Meilbaum

VIROL tunnustas maakonna haridusinimesi

Oktoobri keskel tunnustas Lääne-Viru Omavalitsuse Liit (VIROL) aasta õpetaja galal maakonna haridusinimesi. Tapa valla haridustöötajatest said tunnustatud:

AASTA PÖHIKOOLI AINEÕPETAJA 2018 - Anneli Morgenson, Tapa Vene Põhikool

AASTA NOOR ÕPETAJA 2018

- Mikk Maasikrand, Tapa Gümnaasium
- ELUTÖÖ AUHINNA tunnustus
- Eevi Koppelman, Tapa Gümnaasiumi matemaatikaõpetaja

Aasta noor õpetaja 2018 Mikk Maasikrand, Tapa Gümnaasium.

Foto erakogust

Lapsed õpetaja Anneli Morgensonist:

Õpetaja Anneli selgitab hästi matemaatikat, oskab huvitavalt selgitada materjalid ning äratada huvi matemaatika vastu. /Edvard

Õpetaja Anneli selgitab igapäevaste näidete abil matemaatika tähtsust ja vajalikkust. / Siimeon

Õpetaja Anneli on toetav, suunab õpilasi. Ta on alati hea ja positiivne. / Ilona

Õpetaja Anneli oskab kuulata õpilasi ja talle meeldib, kui teda ka kuulatakse. /Dmitri

Õpetaja Anneli armastab oma õpilasi ja oma tööd. Ta on väga tähelepanelik. /Konstantin

Lapsed õpetaja Mikk Maasikrannast:

... viib hästi loovalt tunde läbi ja seletab kõik teemad üle.

... muudab tunnid huvitvaks ja on meiega nagu vördrine vördsuga, noorte päärane ja teeb vahel huumorit.

... sest toob elulisi näiteid iga teema kohta, mida õppisime. Seega oskame seostada tema õppetaineid päriseluga, mida kahjuks paljud õpetajad ei tee. Õp. Mikk on noor ja oskab tundi huvitavalt läbi viia, sest oskab läheneda noortele ja saab aru, mis meid võiks huvitada.

... oskab õpilastega sarnaneda, on hea iseloomuga ja on lõbus.

KOGUME MATERJALI TG 100 PUHUL KOOLI AJALOONURGA AVAMISEKS!

Tapa Gümnaasiumil saab täis 100 aastat ajalugu, mis on väär üht muuseuminurka, et igal huvilisel oleks võimalus näha, mis on olnud. Selleks, et avatav muuseuminurk saaks võimalikult eripalgeline, saab kaasa aidata iga kooli vilistlane ja õpetaja. Kui tunned, et ei taha pärisele loobuda oma kooliga seotud asjadest, siis pakume võimalust teha ka ajutine annetus (peale juubelipidustusi tagastame materjalid). Igale esemele paneme näitusel juurde annetaja või laenaja nime. Milliseid materjale ootame?

- Albumid, fotod
- Vanad koolivihikud ja -õpikud, päevikud, pinalid, suleped jm.
- Kooli sümboolikaga märgid, sõrmused, teklid, vimplid jm
- Vanad koolivormiriided

Lahke jagaja saab oma annetused/laenutused tuua Tapa Gümnaasiumisse aadressil Pargi 12. Samuti on võimalik samale aadressile saata asju postipakiga. Ootame kõik võimalikke Tapa Gümnaasiumi puudutavaid materjale 2018 aasta novembri lõpuks!

Täpsem info: Agnes Jürjo, tel: 32 22 312 või agnes.jyrjo@tapagymnaasium.ee

VALLAVALITSUSE INFO

Kaasava eelarve ettepanek: Valgejõe saare korrastamine

Tapa Vallavalitsus

Ettepaneku esitas Merili Vipper ning ettepaneku sisuks on Valgejõe saarel riituskabiinide, tualettide, katuseluse ja lastekiikide paigaldamine. Samuti võrkalliväljakute ja tuletegemise koha rajamine ning rannaala korrastamine.

Tapa valla 2018 aasta kaasava eelarve ideede analüüs ja hindamise komisjon oma 26. aprilli koosolekul pani häletusele viis ettepanekut, s.h. Valgejõe saare korrastamine. Läbi viidud rahvahäletuse tulemusel sai kõige rohkem häält ettepanek Valgejõe saare korrastamiseks.

Vallavalitsus asus ettepanekut realiseerima ning seejuures selgus, et Tapa ja Kadrina valdade vaheline administratiivpiir on muutmata ning seega on Valgejõe saar endiselt Kadrina valla

territorium. Selleks, et valdade vaheline piir korda saada, on vaja Tapa Vallavolikogu uut otsust, sest 2010. aastal tehtud otsus on aegunud ajaliselt ning ka asjaolu, et Tapa vald on ühinenud Tamsalu vallaga, tõttu.

Seega, kõigepealt tuleb korda saada valdade vaheline administratiivpiir. Seejärel koostatakse detailplaneering, sest seda nõuab asjaolu, et saare näol on tegemist rannaalaga ja veekaitsevööndiga. Samaaegselt tuleb saar rannaalana sisse kanda valla Üldplaneeringusse, mida hetkel koostatakse. Pärast detailplaneeringu kehtestamist tuleb koostada saare rekonstrueerimise projekt, mille järgi saab Valgejõe saare korrastada.

Seega, Valgejõe saare looduslike tehtavate korrastamistöödega alustamine viibib, kuid ka kõikide formaalsuste korraajamine on osa saare korrasamisest.

Uuest määrusest

Maarika Mändla
Sotsiaalhoolekande
juhivspetsialist

12. septembril 2018 võeti vastu Tapa Vallavalitsuse määrus nr 11 „Sotsiaaltoetuste määramise ja sotsiaalteenuste osutamise kord“. Määrus on täpsustav 30. mail 2018 vastu võetud Tapa Vallavolikogu määrule nr 21 „Sotsiaalhoolekandeliise abi andmise kord Tapa vallas“.

Oluline on teada, et toetuse või teenuse otsustab (vallavalitsus/ametnik) hiljemalt kümne tööpäeva jooksul taotluse vastuvõtmisest või taotlemiseks vajaliku viimase dokumendi saamise päevast. Taotlejat teavitatakse otsusest (toetuse/teenuse andmisest või mitte andmisest) viie tööpäeva jooksul peale otsuse tegemist kirjalikult.

Kindlasti tahaks tähelepanu juhtida eakate sünnpäevatoetuse saajatele. Eaka sünnpäevatoetust makstakse 80.-l, 85.-l sünnpäeval ja alates 90. eluaastast

iga sünnpäeva puhul, toetuse suurus on 20 eurot. Eaka sünnpäevatoetuse saamiseks tuleb esitada vallavalitsusele kirjalik taotlus. Taotluse saab esitada Tapa Vallavalitsusesse aadressiga Pikk 15 või aadressiga Roheline 19. Taotluse võib saata e-kirjana või postiga, samuti võib selle ka isiklikult kohale tuua. Taotluse esitamiseks on meil planeeritud ajavahemik - kuni kolm kuud enne või pärast sünnpäeva. Elus tuleb ette erinevaid situatsioone, mis ei võimalda taotlust esitada sünnpäevale lähedasel ajal ning sellest tulenevalt ka selline taotluse esitamise vahemik. Toetus kantakse taotluses märgitud arveluskontole või soovi korral makstakse välja sularahas. Meil on palve eaka sünnpäevalapse lähdestele, et te aitaksite seda taotlust teha.

Tapa valla kodulehel [tapa.ee](http://www.tapa.ee) on kõikide toetuste ja teenuste kirjeldused olemas. Samuti taotluste blanketid. Alati võib informatsiooni juurde küsida, kas helistades või kirjutades haridus- ja sotsiaalosakonda.

Tapa Vallavolikogu 26.september 2018 otsusega nr 63 kehtestati Tapa linnas Loode tn 7 kinnistu ja lähiala detailplaneering.

Loode tn 7 krunt on suurusega 1972 m² asub põhimaantee 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru ja Loode tänav ristmiku ääres.

Detailplaneeringuga muudetakse Tapa linna üldplaneeringut, krundi kasutamise sihotstarve muudetakse elamumaast ärimaaks.

Planeering annab Loode tn 7 krundile ehitusoiguse kuni kolme hoone püstitamiseks. Hoonete suurim ehitusalune pind 592 m² ja körgus kuni 9 m.

Krundile juurdepääs jääb Loode tänavalt. Juurdepääs Pärnu-Rakvere-Sõmeru maanteelt nr 5 suletakse.

Planeering on kätesaadav Tapa valla kodulehel <http://www.tapa.ee/kehtestatud-detailplaneeringud>

Tänavate ehitustööd hakkavad valmis saama: Karja ja Üleviste tänavad on rekonstrueeritud

Andrus Freienthal
abivallavanem

Käesolevaks aastaks planeeritud tee-ehitustööd hakkavad ühele poole saama. Tapal rekonstrueriti käesoleval aastal kaks tänavat: Karja ja Üleviste. Tamsalus sai korda lühike, kuid väga oluline lõik Tööstuse tänavast, aga sellest me juba kirjutasime.

Seoses sellega, et Tapa linnas asuva Karja tänavu seisund oli väga halb, otsustas kohalik omavalitsus tänavu rekonstrueerida lõigul Ambla maantee ristmikust kuni Karja tänavu raudteeülesöiduni. Ehitustööde käigus rajati uus soidutee, ehitati kõnnitee ja tänavavalgustus. Karja tänav on Tapa tööstusparki teenindav tänav, mida igapäevaselt kasutavad kümned raskevekid Tapa Mill OÜ, Fenix Group OÜ, Betoonimeister AS, Riigiressursside Keskus OÜ toodangu ja toorme veoks. Eeldatavalt on lähiastatel tööstusparki ettevõtete näol oodata uusi tulijaid.

Ehitustööd teostas Tariston AS ja tööde maksumuseks koos lisatöödega kujunes 359 536 eurot koos kääbemaksguga. Seoses sellega, et Karja tänavat kasutab ka Kaitseväe tehnika, otsustas Kaitseministeerium toetada tänavu rekonstrueerimist 50% ulatuses hankelepingu järgselt tööde maksumusest, ehh 177 720 euroga. Kaitseministeerium osales ka rekonstrueerimisprojekti koostamises 50% osalusega. Töödega alustati juunikuus ja rekonstrueerimise lõpprähtajaks on lepingujärgselt 15.11.2018, kuid ehitaja sai töödega varem valmis.

Käesoleval aastal teostati Tapal ka Üleviste tänavu rekonstrueerimistööd. Üleviste tänavu seisund oli juba varemalt väga kehv, kuid soidutee sai paari viimase aastaga eriti palju kannatada erinevate ehitustööde käigus: katlamaja ehitus ja Kaitseväe 1. Jalaväebrigadi linnaku soojatrassi rajamine, ühisvee-

Karja tänavu ehitus lõpusirgel.

Foto A. Freienthal

Üleviste tänavu ehitus lõpusirgel.

Foto A. Freienthal

värgi ja kanalisatsioonitrassi rekonstrueerimine, Üleviste tübermaade korrasamine. Tänavu rekonstrueerimistööde käigus rajati uus soidutee, ehitati kõnnitee ja kaasaegne tänavavalgustus.

Elektrilevi OÜ korras tasamaagsest oma elektriülekandeliinid: likvideeriti amortiseerunud õhukaablid ja mastid ning uued kaablid paigaldati tänavu alla.

Tänavu ehitustööd teostas Tariston AS, ehitustööde maksumus on 307 495 eurot. Tööde teostamise lõppräht-

ajaks on lepingujärgselt 15.11.2018, kuid ehitaja sai töödega varem valmis. Tänavate rekonstrueerimise Omanikuja-relevalve teostas Tarindiprof OÜ.

Karja ja Üleviste tänavatelt ülesfreestut asfalt kasutati piirkonna kruusakattega tänavate seisundi parandamiseks: Künka, Karja põiktänav ja Männiku mäe tee. Üleviste tänavu rekonstrueerimisega on korda saanud piirkonna olulisemad tänavad: Eha tänav ehitati ümber 2013., Loode tänav 2015. ja Üleviste käesoleval aastal.

Tapa valla uue tunnustuskorra tutvustus

Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist

27. juunil 2018 võttis Tapa Vollikogu vastu määrule nr 27 "Tapa valla tunnustusavaluste andmisse kord", millega on võimalik tutvuda <https://www.riigiteataja.ee/akt/406072018050>.

Uus kord sätestab alused ja põhimõtted, mil moel Tapa vallas tunnustust jagatakse. Tapa valla tunnustusavaluste liigid on: Tapa valla aukodaniku nimetus; teenetemärk; "aasta tegu", tänukiri; tiitel "Kaunis kodu", "Hea ema ja "Hea isa" ning lisaks, Tapa valla laste sündide tähistamine. Võrreldes eelmiste kordadega Tapa ja Tamsalu valdades, on erinevusi mitte midagi, kuid on ka ühiseid jooni, samuti uusi ideid, mida üritame aastate jooksul rakendada.

Eelmises Tapa vallas oli teenetemärk, mis tuli üle ka analoogina uude valda, aukodaniku nimetuse andmisse osas on

vahel selleks, et Tamsalus sellenimelist tunnustusliiki otseselt ei olnud, kuid oli analoog (teise nimega). Tunnustusliik aasta tegu on täiesti uus, mõnes mõttes edasiarendus eelmise Tapa valla tunnustusliigiga "aastategija". Sisuline erinevus on see, et tunnustust jagatakse sarnaste paarivälkkondade kaupa, tuues esile vallas kõikvõimalikud tegevusvaldkonnad.

Tunnustusliik "Kaunis kodu" on olnud eelmises Tapa vallas, analoogne tunnustusliik oli ka Tamsalus, kuid teise nimega. Samuti, kunagises Tamsalu vallas tunnustati emasid ja isasid, tunnustusliik ise oli küll teise nimega, kuid sisu osas on ta sarnane sellega, mis tänavu sätestati, v.a tunnustuse kätteandmisega seonduv. Laste sündide on tähistanud mõlemad vallad, kuid Tapa puuhul polnud see määrus osas välja toodud, nii on. Tänukirju on tunnustamisi liigina kasutanud mõlemad vallad, kunagises Tamsalu vallas, ol ka volikogu tänukiri, mida uude

korda sisse ei toodud, kuna see leidis praktikas vähest kasutust.

Head inimesed, palun, märgake üksteist ja esitage tunnustamiseks oma kaaskondlasi, kes seda väärivad. Enne esitamist, lugege läbi ka uus tunnustamiskord, mis ei ole pikk dokument. Juba täna, saate esitada ja seda kuni 1. detsembrini 2018, kandidaate nii aukodanike nimetuse andmisse teenetemärgi ja aasta teo osas. Need on lähimad ja vähem kõige suurema kaaluga tunnustamisi liigid. Tänukirjaga tunnustamise osas saate esitada kandidaate aastaringelt, kõikide tunnustusliikide esitamistähtaajad on välja toodud määrses, aga ka taotlusblanketis, mille leiate: <http://www.tapa.ee/blanketid-ja-korrad>. Taotlusblankett kõikide tunnustusliikide osas on ühine, samuti teeme lähiajal ka veebisõhise taotlusvormi esitamismooduli, mis hõlbustab kandidaatide esitamist veelgi.

Head märkamist ja kandidaatide esitamist!

KULTUUR

Mis Toimub Lehtse Kultuurimajas nädala sees 2018/2019 hooajal:

E – R – k. 08.15 – 14.45
Lehtse Kooli ja lasteaia kehalise kasvatuse, liikumise ja muusikaõpetuse tunnid (suur saal, II korruse proovisaal)

Esmaspäev

13.00 – 16.00 Klubi „Ehavalgus“ üritused ja tegelused: mälutreening, eakate liikumistund, laulutuba, jututuba, meisterdus, tähtpäevade peod, kohtumised huvitavate inimestega (President Tiiu Kaasik, juh.-d Anu Jonuks, Leelo Jürimaa)
19.00 – 20.00 - intervall rühmatreening (treener Aljona Karloseva)

Teisipäev

18.30 – 21.00 Line-tants

„Lehtse Liinirahvas“ (juh. Maire Ilves)

Kolmapäev

18.30 – 19.300 Kapelli „Veere“ proov (juh. Tiidu Tikkerber)

19.30 – 21.30 Lehtse Kammerkoori proov (dirig. Tiidu Tikkerber ja Jaanus Väliaots)

15.30 – 19.30 klaveritunnid (õp. Kalli Kurvits)

16.30 – 17.30 Päästealane huviring (juh. Jussi Levin)

Neljapäev

14.00 – 14.45 „Virge Tantsukooli“ treening noorematele (treener Virge Palmsalu)

15.00 – 15.45 „Virge Tantsukooli“ treening neidudele (treener Virge Palmsalu)

17.00 – 18.30 spordiring noormeestele (treener Maario Silm)

19.00 – 20.30 spordiring meestele (treener Maario Silm)

Reede

19.30 – 20.30 Line-tants „Lehtse Liinirahvas“ (vajadusel)

20.00 – 22.00 ans. „UBA“ proov

Peale selle:

*Muud tegelused (käsitöö, luulelounad, koosolekud jms.) kokkuleppel

*Kontserdid, temaatilised, laste ja noorte üritused, Lehtse Kooli suuremad üritused, rahvakandlendi tähtpäevad jms.

*1 kord kuus (P) Lehtse Pinski Pühapäev ja Lehtse Külakilb

*Kord kuus kohvik-klubi vormis peoõhtu orkestri ja esinejatega (L)

*Maja kasutus seltside ja seltsingute poolt, koosolekud, koolitusid (E – P)

*Müügipäev ~1 kord kuus (KIRBUKAS”vms.) (L)

*Statsionaarsed näitused 3-s ruumis (v. saal, gardeer, kohvik)

*Renditud üritused (E – P)

NB! Kõik Lehtse Kultuurimajas tegutsevad kollektiivid ootavad TEID kaasa lõöma! Info pole täielik, kuna kõik tegevused pole veel kokku lepitud. Jäljige reclaam!

Jänedala Lossis „Hingele pa“

Kairi Kroon

Algamas on november ehk hingedeaeg. Sügis astub juba tinaraskete sammudega aegade aias, süüdades puudele värvilised lehelaternad. Tuuletantsu muusika muutub aina rahutumaks ja lindude hüvastijätku hõisestes ei ole seda rõõmunooti, mis kevade ärkamises kuulata saab. Pigem hüvastijätk ja lahkumiskurbuse segaduse tiivaplagini, mis teravalt üle varahommikuse taevalaotuse laksatab. Kristalsed vihmepisarad värelevad märgade ning paljaste oksaraagude küljes ja seletavad märkajale, et taaskord on üks oodatud algus loodusringis rändamas oma eluõhtu lookleval ajatul rajal udusesse igavikku. Aga lõplikult ei hääbu miski, ka vihmast vettinud koore all või pruuniks närbunud rohukörre mullasügavuses on vaikne järjepidev elu, mis hetkeks heidab puhkama, et uesti tulla õigel ajal. Hüvastijätk ja mõtisklemisvaikus on niilooduse kui ka eluringu loomulikud osad. Oleme kõik siin elurännakul selleks, et midagi õppida, kellekski saada ning kedagi õpetada, et meie värtushinnangud rändaksid homsetesse ka siis, kui meie sammudes on jõud raugenud.

Hingedeaeg on väreleva küünlaleegi südamesse vaatamise aeg. Sealt leibab igauks oma mõtisklustele täpselt sellist soojust, mis tooib tähetele lahkuunud armsad nii lähedale, kui hing tajub. See on aeg, kui me pühime tolmu luitunud kaanega albumiteilt ja sooga käega paítame mustvalgel pildil memme või taadi pöske... Seda vaikset mõtisklemise aega on vaja selleks, et sissemisjõuvarusid laadida, et

taas edasi rännata homsetesse, sest selleks me siin aja rajale ju rändama olemegi loodud. Tegelikult on tänapäeva elu rutt nii lennukas, et aina harvem on meil võimalik kogeda vaikust, rahu, iseendasse vaatamise aega. Sageli tundub, et me nagu kardaksime seda. Kejadi ei ole kodus? Kiiresti tuleb telekas sisse lülitada. Mõned hetked autos? Tuleb raadiost midagi otsida. Lähetet jalutama? Lülitate sisse kõrvaklapid, et muusikat kuulata, aga vahel peab hing

hingededeõhtu halli uduna nende poole töuseb. Samas hoiamo öhkörna hõbeniidina elu järjepidevuse haprust ning lubame, et väike Rael süütab selle leegi, mis on eluahela püsimajäämise sümboliks. See on täis lootust, rõõmu, siirust, sest elu ei koosne vaid kurvakoelusest.

Jänedale saab Tapa keskväljakult (2€) 17.20 ja Lehtse bussijaamast (1€) 17.35 ning peale üritust tagasi. Sissepääs on vaba annetus! Kohtumiseni hingedepäeva öhtul üritusel „Hingele pa“!

KUHU MINNA?

TAPA KULTUURIKOJAS

- 26. oktoobril kell 20:00** Tamsalu kultuurimajas Tapa valla taidlejate ühine hooaja avapidu
- 30. oktoober kell 18:00** Kinopäev Roger Restos . Lastele seiklusfilm „Elias“. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€.
- 6. november kell 19:00** Kinoõhtu Roger Restos. Elulooilm „Astrid Lindgreni rääkimata lugu“. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€ Filmi pikkus 2,03
- 13. november kell 19:00** Kinoõhtu Roger Restos. Dokumentaalfilm «Viimane vürst». Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,15
- 20. november kell 18:00** Kinoõhtu Roger Restos. Koguperefilm „Muumid ja talvine imedemaa“. Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,22
- 22. -24. November** Tapa valla muusikapäevad „Ainus ja oma“
- 22. november kell 18:00** lastekontsert Tapa Gümnaasiumis. Esinevad Tapa Valla Lastekoor, mudilaskoored, Tapa Muusikakooli nooremad pillilapsed, noorema astme tantsumuusikateenistus, Tapa Vene Põhikooli folklooriansambel jne
- 23. november kell 18:00** noortekontsert Tamsalu Kultuurimajas Esinevad Tapa Linna Orkester, vanema astme laste tantsumuusikateenistus, Tapa Muusikakooli vanema astme pilliansamblid, vokaal- ja instrumentaalansamblid jne
- 24. november kell 17:00** täiskasvanute kontsert Lehtse Kultuurimajas Esinevad Tapa Valla Mandoliiniorkester, segakoor Leetar, Lehtse Kammerkoor, Tulised Tuulutajad, Möisapiigad, võimlemisrühm „Jänedala naised“, line-tantsurühm „Lehtse liinirahvas“,ladinatantsurühm Pantrid, Azra, Eideratas, Zhuravushki, Tapa Muusikakooli ansamblid jne Lehtses peale kontserti traditsiooniline tantsuõhtu ansambliga.
- 27. november kell 18:00** Kinoõhtu Roger Restos . Koguperefilm „Timm Thaler ehk müüdud naer“ Tavapilet 4€, sooduspilet 2€. Filmi pikkus 1,42
- 2. detsember 14:30** Tapa Jakobi kirikus advendikontsert **15:30** Jaama pargis jõulurahu väljakuulutamine ja jõulutule jagamine. Kuum glögi ja värsked piparkoogid.

Jäljige meie tegemisi www.kultuurikoda.ee, [facebook.com/tapa.kultuurikoda](https://www.facebook.com/tapa.kultuurikoda) või küsige infot 55595461 (direktor), 53432710 (kunstiline juht).

LEHTSE KULTUURIMAJAS

- 28. oktoober kell 11.00** – käsitööhommik - värvilise heegelduse õpituba
- 28. oktoober kell 12.00** – lehtse külakilb 2. mäng Osamaks: täisk.: 3.- €, õpil. tasuta
- 29. oktoober kell 13.00** – Klubi „Ehavalgus“ tegelused
- 04. november kell 10.00** – lehtse 3. pinski pühapäev Registreerimine algab 9.30 ja lõpeb 9.55! Täiskasvanuil osamaks: 3,50 €, õpil. tasuta.
- 06. november kell 18.00 – 20.00** – Lehtse Käsitööseltsingu lapitöö õpituba
- 09. november kell 17.00** – Kontsert „Isale!“
- 12. november kell 13.00** – Klubi „Ehavalgus“ - mardipäeva ja isadepäeva tähistamine
- 13. november kell 18.00** – Tapa Vallavalitsus kohtub rahvaga
- 15. november kell 16.00 – 17.00** – rahvusmuistritega naisteriete mõük
- 18. november kell 12.00** - lehtse külakilb 3. mäng Osamaks: täisk.: 3.- €, õpil. tasuta
- 20. november kell 18.00 – 20.00** – Lehtse Käsitööseltsingu lapitöö õpituba
- 22. november kell 10.00 – 12.00** – mudilaste kadritrall
- 24. november kell 17.00** – Tapa valla XII Muusikapäevade „Ainus ja oma“ pidulik lõpetamine. Kontsert tasuta. Pärast kontserti jätkub PIDU köigile soovijale. Selleks võib oma lauale üht-teist kaasa võtta. Tantsuks mängib ansambel „Kati ja Kalev“ Pääse tavaliisele pidulisele: 5.- €; esinejad tasuta. Eelregistreerimist ei ole. Info: 5218398; info@

TAMSALU KULTUURIMAJAS

- 26. oktoober kell 20.00** Tapa valla kultuuriasutuste hooaja avapidu. Ansambel A.Minoor. Pilet 5€. Esinejatele tasuta.
- 3. november kell 19.00** Teater „Igaühele oma“. Piletid 8€ ja 10€. Broneerimine 32 30 968
- 10. november kell 11.00** Tapa valla lusikapidu
- 23. november** Tapa valla muusikapäevade „Noorte päev“
- 25. november kell 13.00-17.00** Maakonna eakate pidu „Naised valges“. Ansambel TÖRTS
- 2. detsember kell 17.00** Esimese advendi tähistamine
- 3. detsember kell 19.00** Vana Baskini teater etendusega „Kas hakka-me seksima?“ Piletid 14€ ja 16€. Broneerimine 32 30 968.
- 10. detsember kell 10.00** Hindpere optika
- 16. detsember kell 9.00** Jõululaat
- 16. detsember kell 15.00** Koduste laste jõulupidu
- 17. detsember kell 18.00** Muusikakooli Jõulukontsert
- 22. detsember kell 19.00** Taidlejate jõulukontsert
- 29. detsember** Aastalöpupidi

REKLAAM JA TEATED

Müüa Lehtses remonti vajav avar **korter** Keskuse 2 majas, I-korrus. Plast-pakettaknad, pääksepoolne rõdu. Vannituba-wc koos. Kamina+korstna projekt pooleli. Kohe vaba. Hind 8500€ Tel 5100 824

Mesinduse ABC kursus
Rakveres alates 18. novembrist. Sobib ka töötutele läbi Töötukassa registreerimise. Info: www.alustamealgusest.ee või telefonil 5029006

15.11 Tamsalu Kultuurimaja 12-13
15.11 Vajangu Raamatukogus 14-15
15.11 Lehtse Kultuurimajas 16-17

Rahvusliku motiiviga naisteriiete JÕULUEELNE ESITLUSMÜÜK

Hõbedast ja magevee pärlitest KÕRVAEHTED/KEED/VÕRUD/KOMPLEKTID Lisaks bambusretusuid, strelspüksid Tooteinfo - www.ethel.ee

28.10 kl 9-16 TAPA SÜGISLAAT

Pikk tn 14 ja Tapa turu juures

Tulge ostma ja kauplema !.

Info 58050167, laadakorraldus@gmail.com

UUED VALLAKODANIKUD

Simon Sõtnik
Sten Bugera
Martin Heinmets
Kristofer Kirst
Zlata Tjagina
Liisbeth Veelaid
Eliise Metsalu
Sarra Kashina
Elise mirell Schalanski
Emilia Bush

ÕNNITLEME EAKAID

Hilje Pilv (Tamsalu) 2.10.1922 96
Mihhail Pavljuk (Tapa) 6.10.1922 96
Zinaida Drozdova (Tapa) 18.10.1924 94
Ilse Rehelem (Tapa) 28.10.1924 94
Ilse-Makeenje Mehike (Rässna) 20.10.1926 92
Ilme Rae (Tapa) 6.10.1927 91
Bernhard Vetka (Tapa) 8.10.1927 91
Arkadi Kivi (Tapa) 16.10.1927 91
Helmi Soots (Tapa) 22.10.1927 91
Helga Kivisild (Tapa) 29.10.1928 90
Jevgenia Malleni (Tapa) 22.10.1933 85
Pelageja Lukomskiene (Tapa) 08.10.1933 85
Asta Lepik (Tamsalu) 05.10.1933 85
Vaike Adamfeldt (Tapa) 01.10.1933 85
Kaljo Kirspuu (Tamsalu) 20.10.1933 85
Mai Ratnik (Tapa) 9.10.1938 80
Enn Jürma (Tapa) 12.10.1938 80
Meeli Nefjodova (Tapa) 18.10.1938 80
Aino Kairo (Tamsalu) 18.10.1938 80
Aino Trik (Sääse) 22.10.1938 80
Tõnu Taal (Uudeküla) 27.10.1938 80
Tiiu Viires (Tapa) 29.10.1938 80
Ain Uus (Läpi) 30.10.1938 80
Ivan Prodan (Tapa) 1.10.1943 75
Maie Pent (Nää) 4.10.1943 75
Enn Kätt (Tamsalu) 9.10.1943 75
Enno Pikkaja (Tapa) 16.10.1943 75
Meeli Öispuu (Tapa) 18.10.1943 75
Marta Valde (Rässna) 21.10.1943 75
Toomas Eensalu (Uudeküla) 31.10.1943 75
Lembit Hendrikson (Tamsalu) 3.10.1948 70
Ene Uudeberg (Uudeküla) 5.10.1948 70
Aleksei Zamošnikov (Tapa) 6.10.1948 70
Aare Mutli (Tamsalu) 6.10.1948 70
Eha Adrat (Vahakulmu) 10.10.1948 70
Mihkel Lehtme (Tamsalu) 12.10.1948 70
Vladimir Sarimahmudov (Tamsalu) 15.10.1948 70
Vera Akhtianen (Sääse) 15.10.1948 70
Niina Rozina (Tapa) 22.10.1948 70
Vladimir Barkovski (Tapa) 30.10.1948 70

27.10 laupäeval kell 15:00 FESTIVALI LÕPETAMINE

28.10 pühapäeval kell 12:00: dokumentaalfilm "Peetrike Laanetagusel" – peredele
kell 12.55: Kino maale animakillud noortele – alates 11+

Asukoht Roger Resto&Sport, Ülesöidu 8, Tapa linn

AUTOREMONDITÖÖD

REHVIVAHETUS
KLAASIDE VAHETUS JA PARANDUS
OÜ LEPIKU AUTO
telefon 5058633

Ikka mõtetest tuleme Su juurde, koduõuelt otseme Su jälg, lindude laulus kuuleme Su häält, tuules tunneme Su puudutust...

Siiras kaastunne **MERJE KEISI** lähedastele.

Mälestab Tapa Gümnaasiumi 86.lend

Rahu ja vaikus on Sinuga, mälestused meiega!

Mälestame kallist isa, **VAMBOLA UUSLAILI** 95.dal sünniaastapäeval!

Türed peredega

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

05.november alates 10.00

TAPA

ARENDSKODA

Etteregistreerimine

telefonil 5323 2454

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134

e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

Tapa valla ajaleht Sõnumed
Pikk 15, Tapa Vallavalitsus.
Ajalehte saab lugeda www.tapa.ee.
Toimetaja **Alina Leopard** – mobiil 5661 4432,
e-post: alina.leopard@tapa.ee.

Tapaskiже Vesti toimetaja:
Golomb Management OÜ - mobiil 55 901 782
Küljendaja **Liina Kald** – e-post: liina.kald@tapa.ee
Trükitud trükikojas Printall –
Tala 4, Tallinn, tel 669 8400

Trükiarv 6000. Leht ilmub üks kord kuus.
Kuulutuste vastuvõtt Alina Leopard,
alina.leopard@tapa.ee, mobiil 5661 4432.
Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.

ТАРА VALLA AJALEHT Тапаские Вести

№ 9/234

Октябрь 2018

Бесплатно

АКТУАЛЬНО

Спасибо!

Алари Кирт

17 сентября в моей жизни завершился один жизненный этап. Когда 12 ноября 2009 года мне доверили должность волостного старейшины, я не думал, что буду сидеть на этом месте вечно. Теперь, спустя почти 10 лет, я прежде всего с благодарностью аюма о тех людях, с которыми мне удалось работать вместе и претворять в жизнь наши идеи. Я благодарен за эту возможность и ответственность, которые мне дали наша жизнь и наша совместная работа.

Один в поле не воин! За эти 10 лет нам удалось инвестировать в улучшение тапасской жизненной среды 22,3 млн. евро, т.е. ежегодно - в среднем 2,8 млн. евро. Это - показатель хорошей командной работы. Спасибо за то, что мы думали вместе! Спасибо за обоснованную критику!

Остаюсь в местной политике в качестве члена волостного собрания. В этой роли смогу доводить до руководства волости хорошие идеи, которые должны служить развитию жизни в объединенной Тапасской волости.

Желаю всем доброй осени! До новых встреч!

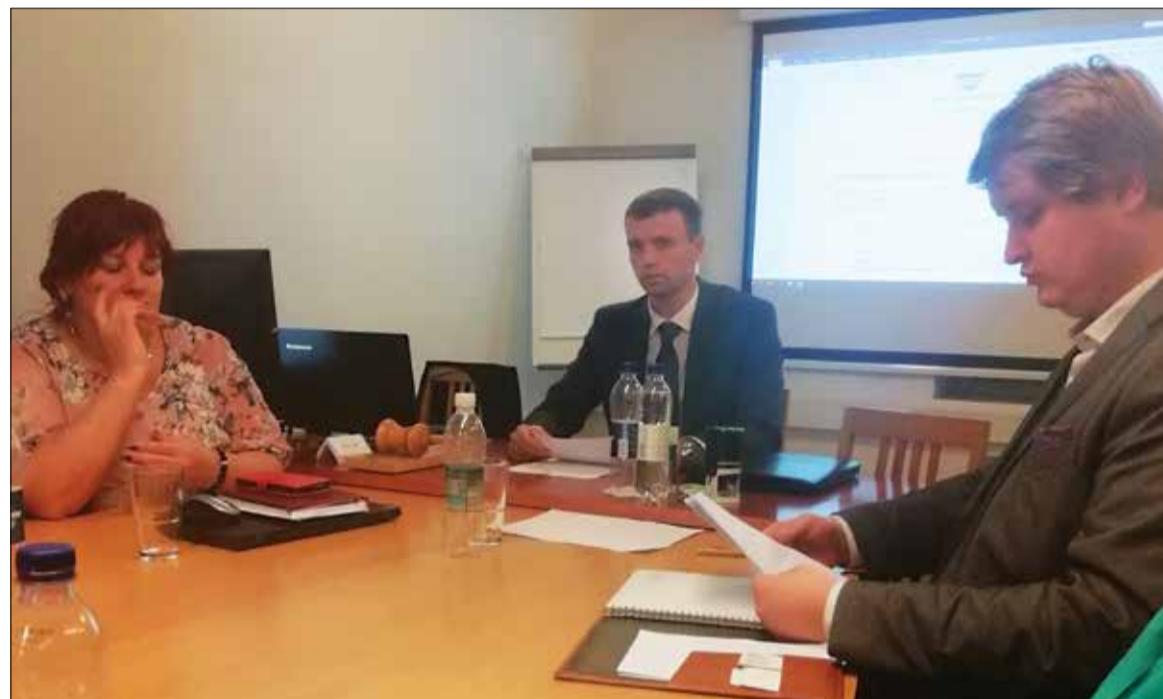
Благоустройство острова Валгейыги

Тапасская волостная управа

Как только Тапасская волостная управа начала осуществление проекта благоустройства острова Валгейыги, выяснилось, что на административной карте остров, по-прежнему, является территорией волости Каарина. Для решения административных вопросов потребовалось специальное постановление волостного собрания.

Далее следует пройти этап составления и утверждения детальной планировки. Остров следует внести, как пляжная и водоохранная зона, в Общую волостную планировку.

Волостная управа выполнит все формальности, пока же осуществление идеи общественного бюджета задерживается.

Максим Бученков (в центре) и Рейго Тамм на заседании волостного собрания.

Фото из частного архива

У руля волостной власти центррист Максим Бученков и реформист Рихо Телль

Самуил Голомб

проголосовали также депутаты от оппозиции, это и было на самом деле нашей целью. Понятно, так и должно быть, что волостного старейшину поддерживают все депутаты волостного собрания и все жители волости. 14 голосов за Рихо Телля - это положительный сюрприз», - прокомментировал голосование реформист Рихо Телль, а председателем волостного собрания избран центррист Максим Бученков. За Рихо Телля на тайном голосовании отдали свой голос 14 депутатов, 6 были против и один депутат воздержался от голосования. Рихо Телль был единственным кандидатом на должность волостного старейшины. Рихо Телль за свою работу будет получать 2950 евро в месяц. Компенсация за пользование личным автомобилем - 335 евро и пользование мобильным телефоном компенсируется суммой в 100 евро. Точно такие же суммы были утверждены волостным собранием, когда волостным старейшиной был Алари Кирт. «Не думаю, что причиной смены власти было объединение волостей Тапа и Тамсалу. Причина в отношениях политических и между людьми», - сказал Рихо Телль в интервью новостной программе ERR «Актуальная камера». Последние 8 лет у власти в Тапасской волости стоял избирательный союз «Валгейыги», который теперь будет работать в оппозиции. Долгие годы избирательный союз «Валгейыги» работал в коалиции с депутатами от Партии реформ. «Я рад, что Рихо Телль

пост председателя волостного собрания - руководитель Таллинской спортивной школы, центррист Максим Бученков и местный предприниматель, реформист Мати Вийдеманн. За Бученкова проголосовало на тайном голосовании 12 депутатов, Вийдеманн получил 8 голосов. На заседании волостного собрания председатель комиссии по социальным вопросам Рийна Нийбо подала заявление с просьбой освободить ее от обязанностей председателя комиссии. По логике развития событий в тапасской политической власти волостное собрание пересмотрит руководство и других депутатских комиссий. Несмотря на желание оспаривать решения волостного собрания в суде, бывший волостной старейшина Алари Кирт в интервью новостной программе ERR «Актуальная камера» сказал: «Будем с интересом ждать реакции жителей волости. Мы все понимаем и знаем, что каждое политическое или общественное движение, которое попало в волостное собрание, в своих программах желает жителям волости и своему родному краю только хорошего.

Ради этого мы хотим сотрудничать». Именно эти слова Алари Кирта были уже на следующий день после заседания волостного собрания выставлены на официальной интернет странице Тапасской волости и в социальной сети Facebook. Здесь же было опубликовано поздравление Рихо Теллю и Максиму Бученкову в связи с высоким назначением.

КИНОФЕСТИВАЛЬ

KINO MAALE – не обошел вниманием военных

Самуил Голомб

Тапасский анимационный фестиваль KINO MAALE в этом году включил в свою программу занятия в учебном центре 1-ой Пехотной бригады Сил обороны Эстонии. Впервые мультфильмы создавали эстонские и британские военные.

Тапасский анимационный фестиваль KINO MAALE - это масштабное мероприятие, которое проходит по всей Эстонии, во всех уездах, а также в пассажирских поездах и междугородних автобусах. Если восемь лет назад фестиваль посетили 700 зрителей, то сейчас численность гостей увеличилась в десятки раз. Помимо просмотров тематических фестивальных показов, в рамках фестиваля по традиции проводились мастер-классы по созданию мультфильмов.

В этом году впервые в фестивале KINO MAALE приняли участие военнослужащие из Великобритании, которые в течение двух дней создавали свои первые мультфильмы совместно с эстонскими военнослужащими. Для эстонских и британских военнослужащих участие в данном фестивале является хорошей возможностью познакомиться поближе. Хотя ранее они имели возможность для общения во время совместных учений и спортивных тренировок.

«Сегодня эстонские и британские солдаты находят в общении новые темы. Они говорят об искусстве, которое сближает людей. Им есть о чем поговорить, к примеру, о своих семьях», - рассказала пресс-секретарь 1-ой Пехотной бригады Марина Лошица новостной программе ERR «Актуальная камера».

Главный организатор фестиваля, специалист по культуре Тапасской волостной управы Индрек Юрченко отметил, что в этом году фестивалю удалось выполнить две задачи: мероприятия фестиваля прошли во всех уездах Эстонии, а также к участию в фестивале KINO MAALE удалось привлечь расквартированных в тапасском военном городке союзников НАТО.

Правительство поддержало строительство бассейна в Тапа!

Максим Бученков,
председатель Тапасского
отделения Центристской
партии Эстонии

Постройка бассейна была главным предвыборным обещанием тапасских центристов, начиная с 2009 года. Находясь долгое время в оппозиции, мы не могли вразумить правящую коалицию в необходимости данной инвестиции. Пришедшие к власти люди решили от этой идеи отказались совсем, вычеркнув ее из плана развития волости на 2015-2025 год.

Предложение центристов о включении бассейна в стратегически важные документы волости в 2016 году было также отклонено. Удивительно, но через год, во время предвыборной кампании 2017 года, все политические силы подхватили нашу идею и вписали ее в свои программы. Судя же по последним статьям бывшего старейшины и он вдруг становится главным творцом и активным сторонником этой идеи. Восемь лет убеждения и доказательств необходимости бассейна не прошли зря.

В начале октября правительство передало проект бюджета государства 2019 года на рассмотрение в парламент. Среди прочих инвестиций есть статья, о выделении 200 000 евро на проектирование бассейна в городе

Тапа. Думаю, самое время рассказать читателям, какие события привели к принятию этого решения.

Включение этой суммы в госбюджет стало возможным благодаря активности тапасского отделения центристской партии и огромной поддержке этой идеи со стороны жителей города. После прихода центристов к власти в стране, наше отделение сразу заняло активную позицию в переговорах с правительством. Было направлено два обращения на имя премьер-министра и министра финансов о необходимости инвестиции в Тапа. Помимо бассейна, который необходим как для жителей, так и для военных, речь в обращениях также шла о здании вокзала и о вложениях в железную дорогу. Наши партийцы постоянно поднимали эти вопросы на встречах с представителями государства и во время визитов министров Юри Ратаса, Яака Ааба, Янека Мягги в Тапа. Результат на лицо - государство услышало просьбу жителей и готово выделить средства на воплощение нашей мечты в жизнь.

Очень жаль, что эта идея тормозилась со стороны представителей бывшей власти. Могу вам сказать с большой уверенностью, если бы у Тапаской волости уже был готов проект бассейна, то сейчас речь могла идти о гораздо большей сумме - уже на его постройку. Это очередной сигнал избирателю - делайте правильный выбор!

Сообщение о детальной планировке

Тапасская волостная управа

На основании решения Тапаской волостной управы № 63 от 26 сентября 2018 года утверждена детальная планировка участка Лооде 7 в г. Тапа и прилегающей к участку территории.

Участок Лооде 7 размером 1972 м² находится возле шоссе Пирну-Раквере-Сымеру. Целевое назначение участка заменено с

жилой на промышленную зону. Детальная планировка дает право построить на участке до трех новых зданий. Максимальный размер территории под зданиями 592 м², максимальная высота зданий до 9 м. Планировка предусматривает подъездную дорогу со стороны улицы Лооде. Дорога со стороны шоссе Пирну-Раквере-Сымеру будет закрыта.

Информация доступна:
<http://www.tapa.ee/kehestatud-detaileplaneeringud>

Проект благоустройства походной тропы завершен

Тапасская волостная управа

Победитель проектов общественного бюджета 2017 года - благоустройство походной тропы Рутка, успешно претворяется в жизнь. Этой осенью на тропе установлено 7 новых мостиков и уложено

700 метров геотекстиля и древесной щепы. Суммы, выделенной в рамках общественного бюджета, не хватило для покрытия щепой всей тропы, но наиболее мокрые отрезки теперь проходимы. Теперь болотистый участок длиной 1,4 км можно пройти не замочив ноги. Стоимость работ, которые выполнила фирма Mefab, 20 тысяч евро.

НОВОСТИ СТРОИТЕЛЬСТВА

Запланированные дорожные работы на финишной прямой

Андрус Фрейентал,
вице старейшина

Запланированные на этот год дорожно-строительные работы подходят к завершению.

В городе Тапа в этом году реконструировано две улицы - Карья и Юлевисте. В городе Тамсалу приведен в порядок короткий, но существенный отрезок улицы Тёэстезе (об этом мы уже писали в волостной газете).

Улица Карья в Тапа находилась в очень плохом состоянии, поэтому было принято решение реконструировать отрезок от шоссе Амbla до железнодорожного переезда на улице Карья. Здесь построены новая дорога, тротуары и установлено освещение. Улица Карья обслуживает тапасский промышленный парк, дорогой пользуются такие предприятия, как Tapa Mill, Fenix Group, Betoonimeister и Центр государственных ресурсов. Мы надеемся на то, что в ближайшие годы в промышленном парке появятся новые предприятия.

Дорожные работы на улице Карья выполнила фирма Tariston, объем этого подряда - 359536 евро. Этот проект решило поддержать Министерство

Обновленная улица Юлевисте в Тапа. Реновация улиц предусматривает замену покрытия, прокладку тротуаров и оборудование освещения.

Фото Андрус Фрейентал

обороны суммой равной 177720 евро, т.е 50% от общей стоимости подряда. Министерство обороны оплатило также 50% стоимости заказа проекта.

Работы на улице Карья начались в июне, строители смогли сдать объект досрочно.

Еще в Тапа в этом году проводились дорожно-строительные работы на улице Юлевисте. Состояние улицы было не из лучших, тем более, что здесь велись строительство котельни, прокладка теплотрасс и канализации. Здесь также построены новая дорога, тротуары и установлено

освещение. Фирма Elektrilevi провела замену амортизированного оборудования, кабелей и проводов.

Реконструкцию улицы Юлевисте выполнила фирма Tariston, стоимость подряда - 307495 евро. Срок сдачи объекта - 15 ноября 2018 года, но строители выполнили свои обязательства раньше.

Строительный надзор за называемыми объектами выполнила фирма Tarindirtof.

Снятый асфальт с улиц Карья и Юлевисте был вторично использован при ремонте прилегающих улиц.

В военном городке построено еще две казармы

Сообщение Сил обороны
Эстонии

Центр оборонных инвестиций передал в тапаском военном городке 1-ой Пехотной бригаде две новые казармы.

Одно здание казармы будут использовать солдаты 1-ой Пехотной бригады, во второй казарме разместились союзники.

Строительство и комплектация казарм заняли чуть более 10 месяцев. Здания переданы военным «под ключ». Казармы построены по типовым проек-

там, которые и ранее использовались при строительстве военных казарм Сил обороны Эстонии. В одно здание сконцентрирована жизнь и учеба одного конкретного подразделения, здесь же помещение хозяйственного назначения и военного снаряжения. В казарме 300 койко-мест и 30 рабочих мест. Типовые проекты позволяют строить казармы быстро и экономно.

В дополнение к казармам в военном городке построено еще 13000 кв.м дорог и площадок, а также более 1500 м технических коммуникаций.

Казармы построила фирма

Nordecon, общая сумма данного подряда - 8,93 млн.евро.

В прошлом году в тапаском военном городке было построено 20 новых зданий - три казармы, комплекс питания, обслуживающие и учебные ангары, кроме этого, еще ряд вспомогательных зданий и сооружений. Теперь в тапаском военном городке 10 казарм, четыре казармы служат союзникам.

В этом 2018 году запланирована сдача в эксплуатацию ангаров для обслуживания тяжелой военной и артиллерийской техники. Появится в военном городке еще и новый спортивный зал.

О ремонтном ангаре для военной техники

Сообщение фирмы
Milrem LCM

8 октября в Тапа эстонско-финская совместная фирма оборонного комплекса Milrem LCM начала строительство ангаров для ремонта тяжелой военной техники, в частности для ремонта и обслуживания боевых машин CV90 и другой гусенично-бронированной техники.

Ангар-ремонтный холл рассчитан на одновременный ремонт шести боевых машин CV90. Ремонт-

ный ангар будет укомплектован оборудованием и рабочими так, что можно будет проводить все виды ремонтных работ и техническое обслуживание военной техники. Ангары будут иметь также высокую степень запираемости, это позволит при необходимости безопасно гаражировать военную технику.

На начальном этапе строительства фирма Milrem LCM не желает обнародовать стоимость данного строительного подряда. Новый ремонтный ангар строится не на территории военного городка, ангар останется в подчинении предприятия оборонной промышленности.

В то же время ремонтный ангар расположен в непосредственной близости от военных 1-ой Пехотной бригады - главных заказчиков ремонта и обслуживания тяжелой военной техники.

Фирма Milrem LCM заключила договор на проведение ремонтных работ боевых машин CV90, которых закуплено в Голландии 44. Договор заключен с генеральным подрядчиком по ремонту CV90 - шведской фирмой VAE Systems Hägglunds.

Будущий ремонтный ангар создаст в Тапа базу для обслуживания техники союзников.

ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ МЫШЛЕНИЕ

Андрус Фрейентал: Не только Тапаская волость, но и вся Эстония нуждается в расширении природоохранного мышления

Протал Bioneer.ee

Тематический портал окружающей среды и природоохраных новостей Bioneer.ee опубликовал объемное интервью с вице-старейшиной Тапаской волости Андрусом Фрейенталом на тему «зеленого мышления» в городах Тапа и Тамсалу. Интервью иллюстрируют многочисленные фотографии.

С учетом объема волостной газеты «Тапаские Вести» предлагаем читателям сокращенную версию интервью.

Вы считаете Тапа и Тамсалу «зелеными» городами?

Тапа и Тамсалу очень зеленые города. Любая геокарта покажет, что эти города имеют свои лесополосы. Я не считаю, что городская жизненная среда должна быть заполнена лесом. В городе должны быть свои зеленые зоны, но они должны быть ухоженными и сформированными. К сожалению, в Тапа и Тамсалу в течении многих десятилетий высокие насаждения были оставлены без присмотра. Темные и сырье парки - не самое лучшее место для прогулок. Теперь мы начали заниматься формированием парков.

Что сделано в Тапа и Тамсалу для приведения в порядок зеленых зон?

За последние 3-4 года в Тапа реконструировано пять парков и зеленых зон – вокзальный парк, церковный парк, зона центральной площади, территория городской библиотеки. Заменены старые деревья, проложены тротуары и высажена трава. В Тамсалу разбита дубрава к 100-летию ЭР,

Как относятся местные жители к работам в зеленых зонах?

Одна часть горожан нас поддерживает и хвалит. Другие – против, утверждая, что каждое дерево должно стоять пока само не завалится. Эти люди против спиливания старых и больных деревьев.

Используете ли в парках и на игровых площадках ядовитые химикаты?

Нет! Ни в Тапа и ни в Тамсалу!

Как вы относитесь к покосу травы?

Это очень противоречивая тема. В Эстонии уход за травой стал темой корректного отношения к земельному участку. Это также показатель вкуса и достатка владельцев. В странах Европы я наблюдал, что там заметно меньше занимаются покосом травы. В Тапаской волости есть участки, которые косим очень часто. Есть территории, где траву ксят 3 раза за летний сезон.

А как с осенними листьями? Что посоветуете?

Мы сгребаем и компостируем

опавшие листья. Забираем даже листья с частных участков. В Тамсалу жители могут привезти листья в пункт сбора биоотходов!

Что вы можете сказать о природоохранном образовании жителей?

Должен признать, что особенно много говорить на эту тему я не могу. Но жителям Эстонии необходимо повышать свою природоохранную сознательность, особенно в области сбора и обработки отходов.

В Эстонии наблюдается тенденция застройки зданиями зеленых зон. Как обстоят дела в этой области в Тапа и Тамсалу?

У нас проблема в пустых зданиях и уменьшении населения. В малые города приходится заманивать инвесторов, местному самоуправлению делать это сложно. Здесь нужна помощь государства.

Поддерживаете ли вы НКО, которые просят материальной помощи при осуществлении своих природоохраных проектов?

Самоуправлению трудно отказывать, но так же трудно выделять средства. Я сторонник сотрудничества частных предпринимателей и НКО, а если идея стоящая, то и волость сможет помочь.

Что может посмотреть гость в Тапаской волости с позиции охраны природы?

Советую побывать в Янеда, в музее спирта в Моэ и в Имасту. Стоит посмотреть Поркуни и парк-дубраву в Тамсалу.

Могут ли владельцы кошек и собак свободно выпускать своих питомцев на прогулку?

Нет! Но некоторые владельцы домашних животных не выполняют постановлений волостной управы.

Можно ли сравнить отношение к окружающей среде во времена нахождения в Тапа Советской армии и солдат НАТО?

Сегодня больше нет тапасского аэророма. Но и сегодня деятельность военных создает излишний шум. Бывают случаи, когда военная техника разрушает волостные дороги. Но мы не видим значительных проблем влияния на окружающую среду. Мы будем долго помнить, как Советская Армия сливала в почву авиагорючее. Солдаты НАТО относятся к природе с уважением. Нужды Сил обороны привели к строительству в Тапа новой блокотельни.

Мы привыкли к людям в военных мундирах. Военные постоянно участвуют в наших акциях по уборке.

Что можете сказать о питьевой воде в Тапа и Тамсалу?

Сегодня питьевая вода в Тапа и Тамсалу соответствует нормативам. Водные системы реновированы. Подземные воды, загрязненные советскими военными, с помощью Дании откачены. Это удалось сделать уже 30 лет назад.

Удалось очистить загрязнен-

ные подземные воды на территории бывшего тамасалуского завода по изготовлению шпал.

Ваша оценка системы организованного вывоза мусора и отходов в Тапаской волости?

Оцениваю положение как относительно хорошее. Услуги организованного вывоза мусора и отходов нам предлагает фирма Ragn-Sells. Правда, оператор вывоза отходов подал недавно заявление с просьбой увеличить расценки.

В Тапа работает пункт приема отходов, который обслуживает фирма Eesti Keskkonnateenused. Но это не снимает с повестки дня вопроса строительства в Тапа более крупного и современного пункта приема отходов.

В Тамсалу работает станция отходов, которая принадлежит волости. И здесь требуется расширение услуг и территории.

Сортировка отходов владельцами участков во многом зависит от природоохранного сознания людей. Бывают случаи, когда строительный мусор и бытовые отходы люди выбрасывают в лес.

Андрус, а вы сами сортируете мусор и отходы?

Сортирую. Что-то отвожу на пункт приема, часть уходит в компост.

Как влияет железная дорога на окружающую среду?

Поезда создают шум, но это не существенная для города Тапа проблема. Бывали случаи течи из вагонов, но и здесь нельзя говорить о значительном ущербе природе. Загрязнения локомотивного и вагонного депо ликвидированы. Сегодня в вагонном депо установлено современное оборудование, которое исключает нанесение вреда природе.

Что можете сказать об общественном транспорте?

В Тапа и Тамсалу внутригородского общественного транспорта нет. Но через волость проходят межгородские автобусы и поезда. Нам бы хотелось, чтобы и линии электропоездов доходили до Тапа.

Как влияют на загрязнение окружающей среды местные предприятия?

В Тапа и Тамсалу нет промышленных предприятий, оказывающих негативное влияние на природу. Поэтому мы можем уверенно утверждать, что воздух в Тапаской волости также чистый.

Как продвигается реновация жилого фонда, что делают квартирные товарищества для экономии энергии? Помогают ли волость квартирным товариществам?

Долгое время в Тапа не удавалось внедрить реновацию жилого фонда. К счастью, это положение стало меняться в положительную сторону. В Тапа приведено в порядок 9 домов. Но это в центре города, жители зданий в бывшей военной части города пока ничего не делают. Квартирные товарище-

Вокзальный парк - существенная часть проекта благоустройства центра города Тапа.

Фото Андрус Фрейентал

Парк-дубрава в Тамсалу стал эталоном для юбилейных дубрав Эстонии.

Фото Андрус Фрейентал

Благоустройство территории Тапаской городской библиотеки изменило вид на фасад здания.

Фото Андрус Фрейентал

ства в этих домах еще не поняли, чем они должны заниматься. Для реновации зданий получили дополнительные суммы от Министерства обороны Эстонии.

Расскажите о планах на 2019 год в области охраны окружающей среды?

Прежде всего это утепления зданий. Сейчас ведутся работы по реконструкции Культурикода в Тапа, в плане ремонт здания Дома культуры в Тамсалу. Реновируем комплекс зданий русской школы в Тапа, запланировано утепление здания Школы Янеда. В Тамсалу хотим построить вело-пешеходную дорогу длиной 800 метров. В плане реконструкции биоочистных сооружений в Поркуни. Желаем провести трассу водоснабжения в военный городок 1-ой Пехотной бригады.

Аннели Моргенсон

Фото Русская школа г. Тапа

Наши педагоги среди лучших в Ляэне-Вирумаа

Тапаские Вести

9 октября под эгидой Ляэне-Вирумааского союза самоуправлений состоялась чествование лучших педагогов уезда по итогам работы в 2018 году. В числе награжденных почетными титулами три педагога из Тапаской волости.

Лучший педагог-предметник в

основной школе - Аннели Моргенсон, Тапаская русская школа.

Лучший молодой учитель - Микк Маазикранд, Тапаская гимназия.

Премия «Дело жизни» - Эви Копельманн, преподаватель математики Тапаской гимназии.

На уездный конкурс были номинированы 20 тапаских педагогов. Среди них, к примеру, Светлана Дружкова (детский сад «Vikerkaar»), Ирина Пиксар и Райли Рооба (оба из Тапаской русской школы).

Учебная поездка в Ирландию

Светлана Дружкова,
детский сад «Vikerkaar»

Учебная поездка в Ирландию по программе языкового погружения проходила с 23 по 29 сентября 2018 года, целью которой было ознакомление с внедрением программы языкового погружения в Ирландии, а также подготовкой учителей.

В поездке приняли участие представители INNOVE, руководство детских садов и учителя групп с двусторонним языковым погружением из Пярну, Таллинна, Тарту, Тапа, а также специалисты по образованию из местных самоуправлений.

Во время учебной поездки мы посетили две школы, одна из них была начальной, а вторая основной и средней. Во время визита были организованы встречи с руководством школ и посещение уроков.

В институте ирландского языка Foras na Gaeilge мы познакомились с разработкой учебных материалов по ирландскому языку.

Мы побывали на факультете подготовки учителей университета Дублина

(колледж Святого Патрика). Нашему вниманию была представлена презентация программы языкового погружения Ирландии. Там же прошёл международный семинар, на котором был обобщён опыт внедрения и построение программы языкового погружения в Ирландии, Финляндии и Эстонии.

В колледже Trinity на факультете ирландского языка состоялась интересная встреча с преподавателями, а также со студентами других

факультетов колледжа, которые активно поддерживают обучение на ирландском языке.

Наша группа побывала на первом слёте учеников языкового погружения, который состоялся в парке Tauno. В нём приняли участие 5000 младших школьников.

Во время учебной поездки мы получили обзор о системе образования Ирландии и подготовке учителей.

Детские сады не имеют поддержки со стороны государства и, как правило, являются частными. В отличие от Эстонии дошкольные учреждения принадлежат социальной сфере.

К первой школьной ступени относятся ученики от 4 до 12 лет, два первых года являются подготовкой к школе. Один учитель преподает все предметы.

Вторая ступень длится до 18 лет.

Профессия учителя популярна среди молодёжи, особенно - учитель младших классов.

В университете Дублина 3000 мест и на эту специальность большая конкуренция. Удивило внушительное количество педагогов мужчин, которые составляют 20 % от числа всех преподавателей.

Обучение ирландскому языку в школах государства является обязательным, так как в большинстве школ преподавание ведётся на английском языке.

Популярность ирландских школ продолжает расти, и желающих обучаться там много.

Также мы познакомились с культурой Ирландии и её достопримечательностями.

Мы рады, что нам представилась возможность встретиться и пообщаться с нашими коллегами и детьми в далёкой стране, которая так прекрасна, особенно осенью.

Проект тапаских локомотивов в стадии наладки их выпуска

По материалам ERR.Rus и кампании Operail

Акционерное общество Operail (ранее, EVR Cargo), занимающееся железнодорожными перевозками, начала выпускать маневровые локомотивы на базе Тапаского депо. Первый локомотив собрали еще в 2017 году, а его ходовые испытания завершились в начале октября 2018 года.

Первый локомотив в Тапа собрали в сотрудничестве с чешским предприятием CZ Loko. C30-M предназначен для маневровых работ. Председатель правления АО Operail Рауль Тоомсалу отметил в интервью новостной программе «Актуальная Камера»: «Мы исходили из собственной потребности в маневровом шестисекционном локомотиве, который подходил бы и для местных перевозок».

Локомотив был собран в 2016-2017 годах в Тапаском депо. За строительством последовал тестовый период, и теперь C30-M готов как для повседневной эксплуатации в железнодорожной инфраструктуре Эстонии, так и для продажи на экспорт.

В сложившейся сегодня экономической ситуации прослеживается необходимость в создании дополнительной ценности помимо существующих услуг современного железнодорожного предприятия, а сборка локомотивов в Тапаском депо – это достаточно перспективное направление бизнеса, которое будет развиваться в ближайшем будущем. Уже осуществляется сборка еще двух локомотивов, кроме этого, в стадии подписания находится договор о производстве еще

Маневровый локомотив C30-M - плод труда тапаских мастеров железнодорожного дела.

Фото Operail

четырех локомотивов.

По словам министра экономики и инфраструктуры Кадри Симсон, она очень рада, что государственное предприятие Operail адаптировалось к изменившейся рыночной ситуации и нашло новые возможности для бизнеса

как в области сборки локомотивов, так и в сфере сдачи вагонов в аренду. Министр экономики и инфраструктуры Кадри Симсон присутствовала в Тапа на церемонии презентации локомотива C30-M.

Последний локомотив в Эстонии был собран в 1940 году на машиностроительном заводе Франца Круля. Позднее местные предприятия строили из вагонов пассажирских поездов моторизованные вагоны, которые ездили из Таллинна в Тарту и Нарву, но в строительстве локомотивов была 86-летняя пауза. «Мы гордимся работой нашего тапаского подразделения, и нам отрадно констатировать, что проделанную в Operail хорошую работу увидят и наши зарубеж-

ные клиенты, так как мы уже подписан первый договор о сотрудничестве», - отметил Тоомсалу в теленовости.

В Эстонии Operail использует локомотивы для маневровых работ на различных станциях и для контейнерных перевозок между пограничными пунктами Мууга и Койдула.

Для сборки локомотива использовалась основная рама и ходовая часть локомотива C30-7Ai известного международного производителя General Electric, а также модули, спроектированные крупным европейским производителем CZ Loko.

Локомотив сертифицирован в Европейском Союзе. Вес шестисекционного локомотива составляет 138 тонн, его нагрузка на ось составляет 23 тонны, локомотив имеет электрическую трансмиссию переменного/постоянного тока. На локомотиве установлен дизельный двигатель Caterpillar 3512C HD мощностью 1550 кВт (2079 л.с.), а его максимальная скорость составляет 100 километров в час.

Неделя предпринимательства: от марафона бизнес-идей до диспута

Самуил Голомб

Лучшая бизнес-идея рождалась в ходе мозговой атаки.

Фото Тапаская волостной управы

Харалд Леппик рассуждал на тему уверенного будущего. Анелла Веебел познакомила с деятельностью волостных ученических фирм. О творческом подходе к развитию бизнеса рассказали Рене Коомсе и Прийт Тедер.

Мероприятия Недели предпринимательства поддержали Тапаская волостная управа и европейская программа LEADER.

Изменен порядок назначения социальных услуг

Марика Мяндла,
ведущий специалист по социальной опеке

12 сентября 2018 года Тапаская волостная управа приняла новый порядок назначения и предоставления социальных услуг и пособий. Данное решение уточняет положения, утвержденные постановлением Тапасского волостного собрания № 21 от 30 мая 2018 года.

Важно отметить, что решение об оказании социальных услуг или выделении пособия волостная управа/чиновник волостной управы должны принять в течение 10 рабочих дней со дня подачи

заявления или последней даты поступления всех необходимых документов.

О принятом решении (положительном или отрицательном) заявителя письменно оповещают в течение 5 дней со дня принятия решения.

Особое внимание обращают на пособие пожилым людям ко дню рождения. Такое пособие выплачивается в возрасте 80 и 85 лет, а с 90-летнего возраста - ежегодно. Сумма пособия 20 евро. Для получения пособия ко дню рождения пожилого человека следует обратиться в волостную управу (по адресу г. Тапа ул. Пикк 15 или г. Тапа ул. Рохелинне 19) с письменным заявлением. Можно воспользоваться электронной почтой или обычным

заявлением. На волостной интернет странице имеется информация о пособиях, бланки заявлений, а также порядок подачи и рассмотрения социальных пособий. Мы готовы ответить на все возможные вопросы.

Порядок поощрения лучших людей и организаций в Тапаской волости

Индрек Юрченко,
специалист по культуре

27 июня 2018 года Тапаской волостное собрание приняло «Порядок поощрения в Тапаской волости». Предлагаю читателям волостной газеты короткий обзор действующего документа, с полной версией можно познакомиться в законодательном сборнике «Rüigi Teataja» (<https://www.riigiteataja.ee/akt/406072018050>).

Новый порядок определяет основы и процедуры присвоения волостных титулов и званий. Разработаны виды

таких титулов: Почетный житель, «Знак за заслуги», «Дело года», почетная грамота, титул «Красивый дом», чествование новых граждан волости. Такой подход к поощрению лучших людей и организаций несколько отличается от ранее действующих порядков в Тапаской и Тамсалуской волости. Хотя есть и много схожего с титулами и званиями, которые присуждали ранее в Тапа и Тамсалу. Разница не в сути, а в названии титула.

Дорогие жители Тапаской волости! Постарайтесь увидеть рядом с собой людей, которые заслуживают всеобщего уважения и поощрения!

Просим смело заполнять лист

представлением внимательно познакомиться с новым Порядком поощрения в Тапаской волости. Волостная управа принимает от жителей и организаций представления к волостным наградам (Почетный житель, «Знак за заслуги» и «Дело года») до 1 декабря 2018 года. Это наиболее почетные, с позиции волости, титулы. Для награждения почетной грамотой кандидатов можно представлять круглогодично. Волостная управа разработала специальный единый бланк для таких представлений. См. <http://www.tapa.ee/blanketidja-korrad>.

Замечайте лучших людей! Они заслужили награды!

Спирзавод стал сценической площадкой

Сообщение театра Riibe

16 октября в Моэской фабрике спирта прошла премьера спектакля театра Riibe «Мужчина из Моэ» (Moe mees). Автор пьесы - Арлет Палмисте, постановщик - Эрик Рууз. В спектакле заняты самодеятельные актеры из Албу, Амбла, Ярва-Яани, Аравете и Тапа.

«Мужчина из Моэ» - это уже четвертая постановка театра Riibe. Ранее публика увидела постановку об истории колхоза Аравете «Праздник урожая», спектакль о жизни и творчестве Раймонда Каутвере и детский рождественский спектакль.

для фабрики очень тяжелое время. Фабрикой руководил тогда сын основателя фабрики Якоба Курберга - Арвед Курберг. Фабрика пережила пожар 1908 года, через Моэ прошли бои Первой мировой войны, на эти годы выпали запреты продажи алкоголя и подпольная продажа водки. Именно на этот период пришлось объявление независимости Эстонской Республики.

Несмотря на трудности Курбергу удалось удержать на плите свою фабрику. У людей была работа, фабрика участвовала в развитии тапасского региона. Интересный факт - фабриканты от спирта возглавляли местное общество трезвости.

«Мужчина из Моэ» - это история о важном для региона предприятии. Фабрика в любые времена своей истории должна была постоянно подстраиваться к политической

и экономической ситуации. Главная идея пьесы - показать людей, которые взяли на себя ответственность за родной край и жителей этого края. При всей серьезности темы в пьесе достаточно много сочного народного юмора и жизненных комментариев, как говорится, из словарного запаса простых извозчиков.

Премьерные показы состоялись с 16 по 19 октября. Декорациями к спектаклю служили исторические стены и оборудование бывшего производственного цеха. В этом необычном зале было оборудовано 110 посадочных мест.

Несмотря на прохладную погоду и неотапливаемый зрительный зал-производственный цех, зрители наградили самодеятельных актеров и создателей исторического спектакля теплыми аплодисментами.

OPERAIL

Мы являемся международным логистическим предприятием, основная деятельность которого сконцентрирована на железной дороге - осуществляем грузовые перевозки, сдаём в аренду вагоны, а также строим, ремонтируем и обслуживаем подвижной состав. Обеспечиваем работой 680 человек по всей Эстонии. Оборот предприятия в 2017 году составил 50 млн евро.

В связи с модернизацией новых локомотивов, предлагаем работу в Тапаском локомотивном депо

СЛЕСАРЯМ

У тебя есть уникальная возможность принять участие в процессе перестройки локомотива - ведь в Эстонии в последний раз локомотивы собирались более 80 лет назад. Будет возможность работать с профессиональным и опытным коллективом в локомотивном депо г. Тапа. Ждём активных работников, которые ценят точность, безупречную и качественную работу, а также готовы развиваться.

Основные рабочие обязанности

- выполнение слесарных работ при модернизации американских локомотивов C30

Ожидания к кандидату

- свидетельство о квалификации слесаря подвижного состава 3 или 4 уровня, либо готовность к получению сертификата
- знания о металлообработке и умение читать технические чертежи
- активный опыт в железнодорожной, транспортной или производственной сферах

Предлагаем

- интересную и стабильную работу на признанном предприятии
- конкурентоспособную зарплату и дополнительные льготы для работников
- профессиональное повышение квалификации

Рабочее место находится в Тапа.

Отправляй свой CV на email maire.raog@operail.com, дополнительная информация по телефону 615 7625.

Расписание работы кружков и клубов по интересам в Доме культуры Лехтсе Сезон 2018/2019 года

Пон.-Пятн. 08.15-14.45 Занятия физкультурой и музыкой учащихся Школы Лехтсе (большой зал, зал на II этаже).

Понедельник

13.00-16.00 Занятия и встречи в клубе пожилых людей «Ehavalgus». (Президент Тийно Каазик, руководитель Ану Йонукс и Леэло Юримаа).

19.00-20.00 Тренировки группы «INTERVALL» (тренер Алена Карлосева).

Вторник

18.30-21.00 Репетиция группы лайн-танца «Lehtse Liinirahvas» (рук. Майре Ильвес).

Среда

18.30-19.30 Репетиция капеллы «Veereke» (рук. Тийно Тиккербер)

19.30-21.30 Репетиция камерного хора Лехтсе (дирижеры Тийно Тиккербер и Яанус Вяльяютс).

15.30-19.30 Занятия в классе фортепиано (преп. Калли Курутс).

16.30-17.30 Занятия в кружке спасателей (рук. Юсси Левин)

Четверг

14.00-14.45 Занятия в танцевальной школе «Вирге», детская группа (тренер Вирге Палмсалу).

15.00-15.45 Занятия в танцевальной школе «Вирге», группа девушек (тренер Вирге Палмсалу).

17.00-18.30 Занятия в спортивном кружке, юноши (тренер Маарю Сильм).

19.00-20.30 Занятия в спортивном кружке, мужчины (тренер Маарю Сильм).

Пятница

19.30-20.30 Репетиция группы лайн-танца «Lehtse Liinirahvas» (рук. Майре Ильвес).

20.00-22.00 Репетиция ансамбля «UBA».

Кроме этого:

*Рукоделие, поэтические вечера, собрания – по договоренности.

*Концерты, тематические вечера, мероприятия для детей и молодежи, крупные мероприятия Школы Лехтсе, праздники народного календаря и пр.

*1 раз в месяц (Воскр.) день настольного тенниса и викторина «Lehtse Külakilb».

*1 раз в месяц (Субб.) Вечер отдыха с ансамблем и программой.

*Пон.-Воскр. Занятия, курсы, собрания и встречи обществ и объединений по интересам.

*1 раз в месяц (Субб.) День продаж, блошиный рынок и пр.

*Стационарные выставки в малом зале, гардеробе и кафе.

* Пон.-Воскр. Аренда помещений для проведения различных мероприятий.

NB!

Все коллективы Дома культуры Лехтсе рады новым участникам. Добро пожаловать!

Следите за рекламой!

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Дом культуры в Лехтсе приглашает

- 28.10. 11.00 Утренник рукоделя, мастерская цветной вышивки. Руководит Эва Арусоо. Бесплатно.
- 28.10. 12.00 XVII сезон викторины «LEHTSE KÜLAKILB». 3€, ученики бесплатно.
- 29.11. 13.00 Заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus».
- 04.11. 10.00 XVII сезон в клубе настольного тенниса. 3,5 €, дети - бесплатно.
- 06.11. 18.00 -20.00 Творческая мастерская общества рукоделия, лоскутная техника. Руководит Эва Арусоо.
- 09.11. 17.00 Концерт «Дорогому папе». Спортивные развлечения, детская дискотека. Приходите всей семьей!
- 12.11. 13.00 Заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus». Мартынов дн и День отцов.
- 13.11. 18.00 Встреча сотрудников Тапаской волостной управы с местными жителями.
- 15.11. 16.00-17.00 Продажа женской одежды с народными мотивами и украшениями.
- 18.11. 12.00 XVII сезон викторины «LEHTSE KÜLAKILB». 3€, ученики бесплатно.
- 20.11. 18.00 -20.00 Творческая мастерская общества рукоделия, лоскутная техника (продолжение). Руководит Эва Арусоо.
- 22.11. 10.00-12.00 Праздник для малышей из Лехтсе и Янеда ко дню Катерины.
- 24.11. 17.00 Дни музыки Тапаской волости Концерт взрослой самодеятельности в Доме культуры Лехтсе. Участвуют волостной оркестр мандолин, смешанный хор «Leetar», камерный хор Лехтсе, ансамбли «Tulised Tuulutajad», «Mõisapiigad», группа гимнастов «Jäneda naised», танцевальные группы «Lehtse liinirahvas», «Pantrid», «Azra», «Eideratas», хор «Журавушки», ансамбли Тапаской музыкальной школы и др. После концерта традиционный танцевальный вечер. Живая музыка, ансамбль «KATI JA KALEV».
- 26.11. 13.00 Заседание клуба пожилых людей «Ehavalgus».
- До 30 ноября выставка об истории школы Лехтсе.

Дом культуры в Тапсалу приглашает

- 26.10. 20.00 Открытие сезона волостных учреждений культуры. Ансамбль «A.Minoor». 5€. Выступающим бесплатно.
- 03.11. 19.00 Спектакль «Каждому свое». 8 и 10€. Бронирование по тел. 3230968.
- 10.11. 11.00 Праздник урожая Тапаской волости.
- 23.11. Волостные дни музыки. День молодежи.
- 25.11. 13.00-17.00 Уездный праздник пожилых людей «Женщины в белом». Ансамбль «TÖRTS».
- 02.12. 17.00 Отмечаем Первый Адвент.
- 03.12. 19.00 Спектакль Театра Старого Баскина «Секс будет?» 14иа 16€. Бронирование по тел. 3230968.
- 10.12. 10.00 В гостях оптика «Hindprege».
- 16.12. 9.00 Рождественская ярмарка.
- 16.12. 15.00 Рождественский праздник для детей не посещающих детский сад.
- 17.12. 18.00 Рождественский концерт учащихся музыкальной школы.
- 22.12. 19.00 Рождественский концерт волостной самодеятельности.
- 29.12. Проводы Старого года. Новогодний вечер отдыха.

Пожалуйста напишите объявление.

ТРЕБУЕТСЯ ДВОРНИК

534-64-957

ВАКЦИНАЦИЯ ОТ ГРИППА

- До 10 ноября в аптеках Эстонии (Таллинн, Тарту, Йыхви и Курессааре) проводится вакцинацию от гриппа.
 - Услугу вакцинации от гриппа можно получить и в Тапаском центре здоровья.
 - Вакцину можно заказать и у своего семейного врача.
- Вакцинацию следует пройти прежде всего людям в возрасте 65+, детям, страдающим хроническими заболеваниями, пациентам с пониженной иммунной системой, клиентам социальных учреждений, работникам обслуживания и сферы образования, а также медработникам.

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Культуурикода в Тапа приглашает

- 26.10 20:00 Праздник открытия сезона самодеятельных коллективов Тапаской волости с развлекательной программой и ансамблем «A-minoor» в Доме культуры г.Тапсалу. Оплата участия 5 евро..
- 30.10 18:00 Кинодень в пабе Roger Resto. Детский приключенческий фильм «Элиас» («Elias»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 06.11 19:00 Кинодень в пабе Roger Resto. Кинофильм «BECOMING ASTRID», («БЫТЬ АСТРИД ЛИНДГРЕН»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 13.11 19:00 Кинодень в пабе Roger Resto. Документальный фильм «Последний князь». Билет - 4€, льготный - 2€.
- 20.11 18:00 Кинодень в пабе Roger Resto. Кинофильм «MOOMINS AND THE WINTER WONDERLAND», («МУМИ-ТРОЛЛИ И ЗИМНЯЯ СКАЗКА»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 22-24.11 ДНИ МУЗЫКИ ТАПАСКОЙ ВОЛОСТИ
- 22.11 18:00 Детский концерт в Тапаской гимназии. Участвуют волостной детский хор, младшие ученики музыкальной школы, детские танцевальные коллективы, фольклорный ансамбль русской школы и др.
- 23.11 18:00 Молодежный концерт в Доме культуры Тапсалу. Участвуют Тапаский городской оркестр, молодежные танцевальные коллективы, старшие ученики музыкальной школы, вокальные и инструментальные коллективы.
- 24.11 17:00 Концерт взрослой самодеятельности в Доме культуры Лехтсе. Участвуют волостной оркестр мандолин, смешанный хор «Leetar», камерный хор Лехтсе, ансамбли «Tulised Tuulutajad», «Mõisapiigad», группа гимнастов «Jäneda naised», танцевальные группы «Lehtse liinirahvas», «Pantrid», «Azra», «Eideratas», хор «Журавушки», ансамбли Тапаской музыкальной школы и др. После концерта традиционный танцевальный вечер. Живая музыка.
- 27.11 18:00 Кинодень в пабе Roger Resto. «The Legend of Timm Thaler or The Boy Who Sold His Laughter», («Тимм Талер, или Проданый смех»). Билет - 4€, льготный - 2€.
- 02.12 Первый Адвент. Зажжение первой рождественской свечи.
- 14:30 Концерт в тапаской лютеранской церкви Яакова.
- 15:30 Объявление рождественского мира в вокзальном парке и зажжение свечей. Принимают участие танцевальные коллективы Культуурикода. Будут предложены рождественский глёт и пипаркооки.
- В программе мероприятий и расписании работы кружков могут быть изменения! Следите за рекламой! www.kultuurikoda.ee, <https://www.facebook.com/tapa.kultuurikoda>
- Звоните: тел. 55595461 (директор),

Viru Matuseteeüksuse
Бюро похоронных услуг

Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134
э-пошта: info@matuseteeused.ee
www.matuseteeused.ee

- + Транспортировка умерших 24 ч
- + Организация похорон
- + Гробы, урны, надгробные плиты
- + Похоронные принадлежности
- + Все, связанное с похоронами
- + Памятники

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Симон Сытник
Стен Бугера
Мартин Хейнметс
Кристофер Кирст
Злата Тягина
Лийзбет Веэлайд
Элийзе Метсалу
Сарра Кашина
Элийзе Мирилль Шалански
Эмилия Буш

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

- Хилье Пильв (Tamsalu) 2.10.1922 96
Михаил Павлюк (Тара) 6.10.1922 96
Зинаида Дроздова (Тара) 18.10.1924 94
Ильзе Рехелем (Тара) 28.10.1924 94
Ильзе-Маакене Мехике (Ränsa) 20.10.1926 92
Ильме Раэ (Тара) 6.10.1927 91
Бернхард Ветка (Тара) 8.10.1927 91
Аркадий Киви (Тара) 16.10.1927 91
Хельми Соотс (Тара) 22.10.1927 91
Хельга Кивисильд (Тара) 29.10.1928 90
Евгения Маллени (Тара) 22.10.1933 85
Пелагея Лукомскиене (Тара) 08.10.1933 85
Аста Лепик (Tamsalu) 05.10.1933 85
Вайке Адамфельд (Тара) 01.10.1933 85
Кальо Кирсипуу (Tamsalu) 20.10.1933 85
Май Ратник (Тара) 9.10.1938 80
Энн Юрма (Тара) 12.10.1938 80
Меэли Нефедова (Тара) 18.10.1938 80
Айно Кайро (Tamsalu) 18.10.1938 80
Айно Трик (Sääse) 22.10.1938 80
Тыну Таал (Uudeküla) 27.10.1938 80
Тийю Вийрес (Тара) 29.10.1938 80
Айн Уус (Läpi) 30.10.1938 80
Иван Продан (Тара) 1.10.1943 75
Майе Пент (Nää) 4.10.1943 75
Энн Кяйт (Tamsalu) 9.10.1943 75
Энно Пиккоя (Тара) 16.10.1943 75
Меэли Йыспуу (Тара) 18.10.1943 75
Марта Валде (Ränsa) 21.10.1943 75
Тоомас Еэнсалу (Uudeküla) 31.10.1943 75
Лембит Хендриксон (Tamsalu) 3.10.1948 70
Эне Уудеберг (Uudeküla) 5.10.1948 70
Алексей Замошников (Тара) 6.10.1948 70
Ааре Мутли (Tamsalu) 6.10.1948 70
Эха Адрат (Vahakulmu) 10.10.1948 70
Михкель Лехтме (Tamsalu) 12.10.1948 70
Владимир Саримахмудов (Tamsalu) 15.10.1948 70
Вера Ахтиайнен (Sääse) 15.10.1948 70
Нина Розина (Тара) 22.10.1948 70
Владимир Барковский (Тара) 30.10.1948 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

- Энно Орг
Юри Рауз
Арво Каэгас
Калью Эрилайд
Арнольд
Вийлманн
Яак Каллас
Юрий Малыгин
Рейн Ярманн
Юри Аллсоо
Иван Бойко
- Калью-Юханнес
Лайсарв
Дмитрий Филипов
Хельги Мамай
Нина Ерошко
Антонина Крюкова
Лийви Витти
Юлле Хютт
Маре Салак
Мерье Кейс